

Pla Aterra 2023-2027

Pla de prevenció de drogodependències,
pantalles i altres addiccions de Manlleu

Ajuntament
de Manlleu

Crèdits

Direcció

Àrea de Promoció Social i Personal

Salut Pública, Consum i Igualtat.

Ajuntament de Manlleu

Àrea de Promoció Social i Personal
Salut Pública, Consum i Igualtat
Ajuntament de Manlleu

Redacció, material gràfic i treball de camp

D-CAS (Col·lectiu d'Analistes Socials)

Col·lectiu
d'Analistes Socials
d-CAS
Solucions innovadores per al
sector públic

Icones

The noun project

Powered template

Març de 2023

Continguts

4	0. Introducció
8	0.1. Metodologia per al disseny del Pla Aterra 2023-2027
13	1. Context: La ciutat de Manlleu
16	1.1. Demografia de Manlleu
18	1.2. Nivell educatiu a Manlleu
19	1.3. L'habitatge a Manlleu
20	1.4. Ingressos de la població
23	1.5. Situació de la població jove de Manlleu
24	2. Diagnosi dels consums de risc a Manlleu
25	2.1. Què ens diuen els estudis i dades existents sobre els consums de risc i les addiccions en l'actualitat?
47	2.2. Quina és la percepció dels agents que actuen a Manlleu?
58	3. Avaluació del Pla Aterra 2017-2022
61	4. Serveis i programes per fer front a les addiccions
66	5. Pla d'acció 2023-2027

0. Introducció

Prevenir i tractar les addiccions és un objectiu de salut de primer ordre. Són coneguts els impactes negatius de les addiccions tant a nivell individual com social i econòmic, esdevenint un dels majors problemes de salut pública, seguretat i convivència de les nostres societats.

Així, les addiccions es troben vinculades al desencadenament de múltiples trastorns i malalties físiques i psíquiques (ex. intoxicació, hepatitis, VIH, ITS, depressió, esquizofrènia...); és una de les principals causes o agreujants de fenòmens com la sinistralitat viària, les agressions sexuals, la violència, l'incivisme, l'aïllament, el fracàs escolar, l'atur, la desestructuració familiar, el sensellarisme... Aquests fenòmens afecten a tots els grups socials, si bé els que es troben en una situació familiar o socioeconòmica més desfavorable tenen més dificultats per obtenir el suport i els recursos necessaris per sortir-se'n.

El Pla Aterra 2023-2027 de Manlleu pren el **relleu del treball fet pels tres plans comunitaris anteriors** contra les addiccions:

- El Pla Comunitari per a la prevenció de les drogodependències de Manlleu (PCPDM) 2006-2010.
- El Pla Aterra 2011-2015
- El Pla Aterra 2016-2020

El nom “Aterra” va ser acordat per la Comissió Tècnica al 2009. És un terme que al·ludeix a tres característiques del pla i del

territori on s'implementa: **Ter, eficàcia i realisme.**

Aquestes tres característiques es mantenen en aquesta tercera edició del pla, al temps que **es reforça la representativitat de la comissió tècnica** que vertebrava i fa del pla un projecte comunitari.

Amb tot, des de l'inici del primer pla, l'any 2006, fins l'actualitat (2023), **el fenomen de les addiccions s'ha transformat profundament:**

A l'addicció a substàncies legals i il·legals (com el tabac, l'alcohol, el cànnabis i drogues sintètiques) se sumen actualment les addiccions comportamentals, relacionades amb l'ús de pantalles (consum compulsiu de videojocs, xarxes socials, apostes online). També emergeix la preocupació per la dependència de psicofàrmacs i les begudes energètiques.

Tot plegat, observem com se sumen a l'oferta de substàncies i entreteniments, noves opcions legals, acompanyades d'una potent indústria de distribució i màrqueting, que les fa accessibles i atractives per a un gran espectre de població.

El Pla Aterra 2023-2027 es caracteritza per posar un **especial èmfasi en les addiccions i consums de risc relacionats amb les pantalles** i també per abordar, per primer cop, l'**abús de psicofàrmacs.**

Amb l'abordatge d'aquestes noves formes d'addicció, el Pla Aterra passa a adoptar una mirada que va **des dels 0 anys fins a la vellesa**. Certament, l'adolescència i la joventut continuen sent una etapa vital d'especial interès i importància, però en aquest nou Pla també s'aborda, per exemple, la prevenció de l'abús de pantalles en la primera infància i l'abús de psicofàrmacs en la vellesa.

Juntament amb l'anterior, el Pla Aterra **reforça la sensibilització a la població en els contextos on es fan els consums de risc i reforça la formació, sensibilització i coordinació dels professionals** en contacte amb la població des de diferents serveis i programes. Així, l'acció comunitària es reforça i amplia amb l'acció de dinamitzadors esportius, educadors de carrer, monitors d'activitats extraescolars, farmacèutics, entre d'altres.

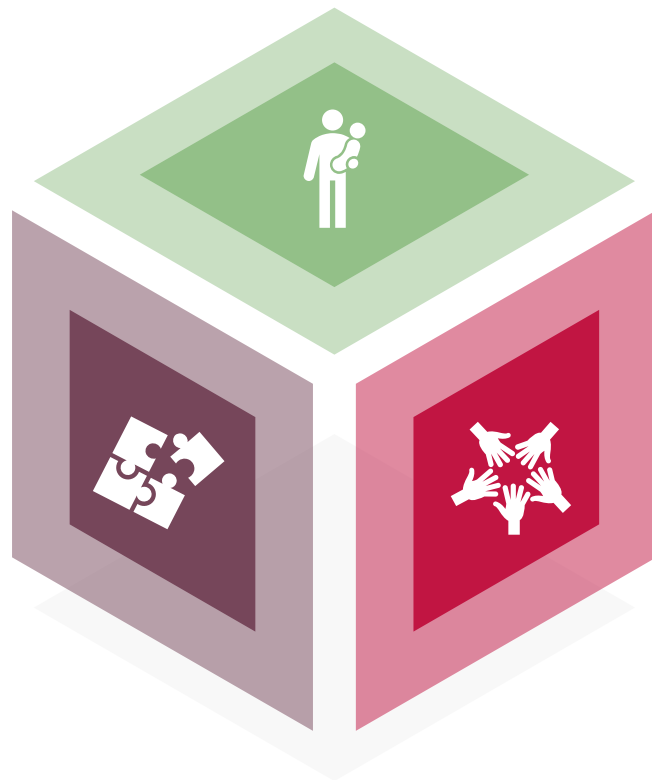
Al mateix temps, **es reforça la connexió dels professionals de proximitat amb els professionals dels serveis especialitats** d'atenció del sistema sanitari.

Per aconseguir aquesta major connexió entre professionals, **la comissió tècnica del Pla s'ha ampliat** amb agents que treballen en el territori en l'àmbit social i preventiu i en l'àmbit sanitari i especialitzat.

En el Diagrama 1 pot veure's aquest enfocament ampli quant a grups d'edat, addiccions, agents i etapes del Pla Aterra 2023-2027.

A continuació, poden veure's els membres de la nova comissió tècnica. Aquets membres han participat en el disseny del Pla Aterra 2023-2027.

Diagrama 1. Enfocament i abast del Pla Aterra 203-2027

Membres de la comissió tècnica del Pla Aterra 2023-2027

- Àlicia Aulet, Cap d'estudis de secundària de l'Escola Casals Gràcia
- Lúdia Barri, Caporal Grup de Proximitat i Oficina de Relacions amb la Comunitat dels Mossos d'Esquadra
- Clàudia Bassaganya, IES Antoni Pous
- Gerard Bolvé, Tècnic d'Intervenció Comunitària- Consell Comarcal d'Osona
- Rosa Casas, Treballadora social CAP Manlleu
- Maria Dolors Coll, Cap de Servei de Promoció de la Salut a la Catalunya Central
- Albert Corominas, Coordinador FP IES Antoni Pous
- Maria Díez, Coordinadora Pedagògica de La Salle
- Gil Erra, Director de l'Escola Casals Gràcia
- Núria Font Tècnica d'Educació de l'Ajuntament de Manlleu
- Imma Franquesa, Coordinadora pedagògica d'ESO i Batx IES Antoni Pous
- Àgata Gelpi Directora Àrea Benestar Social, Salut Pública i Consum
- Moisès Gimeno, Sotsinspector Cap de la Policia local de Manlleu
- Enric Mayo, tècnic d'esports de l'Ajuntament de Manlleu
- Laura Páez, Educadora Social de l'Ajuntament de Manlleu
- Maria Josep Palomar, Regidora de Govern Obert, Atenció Ciutadana, Salut Pública i Consum
- David Pérez, Caporal Grup de Proximitat i Oficina de Relacions amb la Comunitat dels Mossos d'Esquadra
- Berta Picart, Cap d'estudis adjunta de l'IES del Ter
- Cristina Ramírez, Treballadora Social del CAP de Manlleu
- Miquel Roman, Fundació Projecte i Vida
- Lluïsa Romero Agent Policia Local Manlleu
- Sílvia Rovira, Tècnica d'Intervenció Comunitària Consell Comarcal d'Osona SPOTT
- Margarita Sala, Referent de Benestar Emocional del CAP de Manlleu
- Mercè Sayol, Tècnica de Participació Ciutadana i referent del Pla de Joves de l'Ajuntament de Manlleu
- Ariadna Tortosa, Orientadora comunitària
- Josep Verdaguer, Psicòleg clínic referent del CADO i del CSMIJ
- Laia Vergés Tècnica de salut pública i consum Ajuntament - Coordinadora del Pla Aterra

0.1. Metodologia per al disseny del Pla Aterra 2023-2027

La metodologia d'elaboració del Pla Aterra 2023-2027 s'ha caracteritzat per:

- ✓ Tractar la fase de diagnosi i de disseny del pla d'acció com a dues fases que avancen en paral·lel i es retroalimenten entre sí. Així, es va fer una primera aproximació diagnòstica i d'avaluació del Pla Aterra anterior (2017-2020) de la qual va sorgir un primer plantejament de pla d'acció i una segona demanda de dades i informació per aprofundir i complementar la diagnosi. La complimentació de la diagnosi va donar lloc a una proposta definitiva de pla d'acció.
- ✓ Donar un pes especial a la dinamització de la Comissió tècnica, creant una agenda planificada de trobades que ha cobert els diferents objectius d'avaluació del Pla Aterra 2017-2020, generar una nova diagnosi i un nou pla d'acció per al Pla Aterra 2023-2027.

L'elaboració del Pla Aterra 2023-2027 ha tingut un total de cinc fases que resumim a continuació:

Fase 1. Posada en marxa de la comissió tècnica

L'elaboració del pla va començar a febrer de 2022 amb una convocatòria inicial de la comissió tècnica per definir:

- Abast del pla:
 - Tipologia d'addiccions a tractar (alcoholisme, drogues, psicofàrmacs, jocs i apostes, pantalles, patologia dual...).
 - Població diana: col·lectius prioritaris d'atenció.
- Preguntes guia de la diagnosi: preguntes a les quals es volia trobar resposta a través de la diagnosi.
- Procés previst d'elaboració del pla.
- Dades disponibles de partida.

Fase 2. Diagnosi de la situació actual i avaluació qualitativa amb agents clau

Aquesta fase va tenir dos objectius:

- Conèixer la situació actual de les addiccions a Manlleu i principals reptes a abordar.
- Avaluar el Pla Aterra 2017-2020 a partir de les valoracions qualitatives dels referents de les accions.

Per cobrir aquests dos objectius, es van identificar els agents clau (persones expertes i referents de les actuacions del Pla Aterra 2017-2020) a consultar. Un cop identificats aquests agents clau, se'ls va entrevistar individualment per copsar:

- Evolució percebuda de les addiccions, situació actual a Manlleu, factors explicatius, reptes prioritaris i propostes d'acció.
- Grau d'implementació i impactes de les accions del Pla Aterra 2017-2020. Punts forts i febles de les accions i línies de continuïtat o canvi necessàries.

Fase 3. Contrast de la diagnosi i de l'avaluació amb la comissió tècnica

Els resultats de la fase 2 es van presentar i discutir en una segona sessió de la comissió tècnica.

A partir d'aquesta discussió, es va fer l'exercici de fer un primer esbós del nou pla d'acció.

Així mateix, es va identificar informació addicional necessària per:

- Validar aspectes de la diagnosi amb fonts d'informació addicionals.
- Recollir informació i recomanacions addicionals per a un millor disseny d'algunes de les accions previstes.

Fase 4. Obtenció d'informació complementària a la diagnosi

Un cop definides en el pas 3 les necessitats addicionals d'informació per validar la diagnosi i per dissenyar les accions, s'encetà una segona etapa de recerca, dirigida a cobrir aquests buits amb informació a mida.

Concretament, es va optar per fer una enquesta a usuaris del CADO i recopilar dades addicionals de Policia Local i altres enquestes fetes a la població de Manlleu.

Fase 5. Elaboració final de la diagnosi i aprofundiment del pla d'acció amb la comissió tècnica.

La informació addicional recollida en la fase 4 va permetre arribar a unes conclusions diagnòstiques més fonamentades i acabar de definir el pla d'acció.

Es va celebrarà, per això, una tercera jornada durant el mes de desembre de 2022 amb la comissió tècnica per arribar a un consens sobre les conclusions diagnòstiques i validar un pla de treball detallat i definitiu.

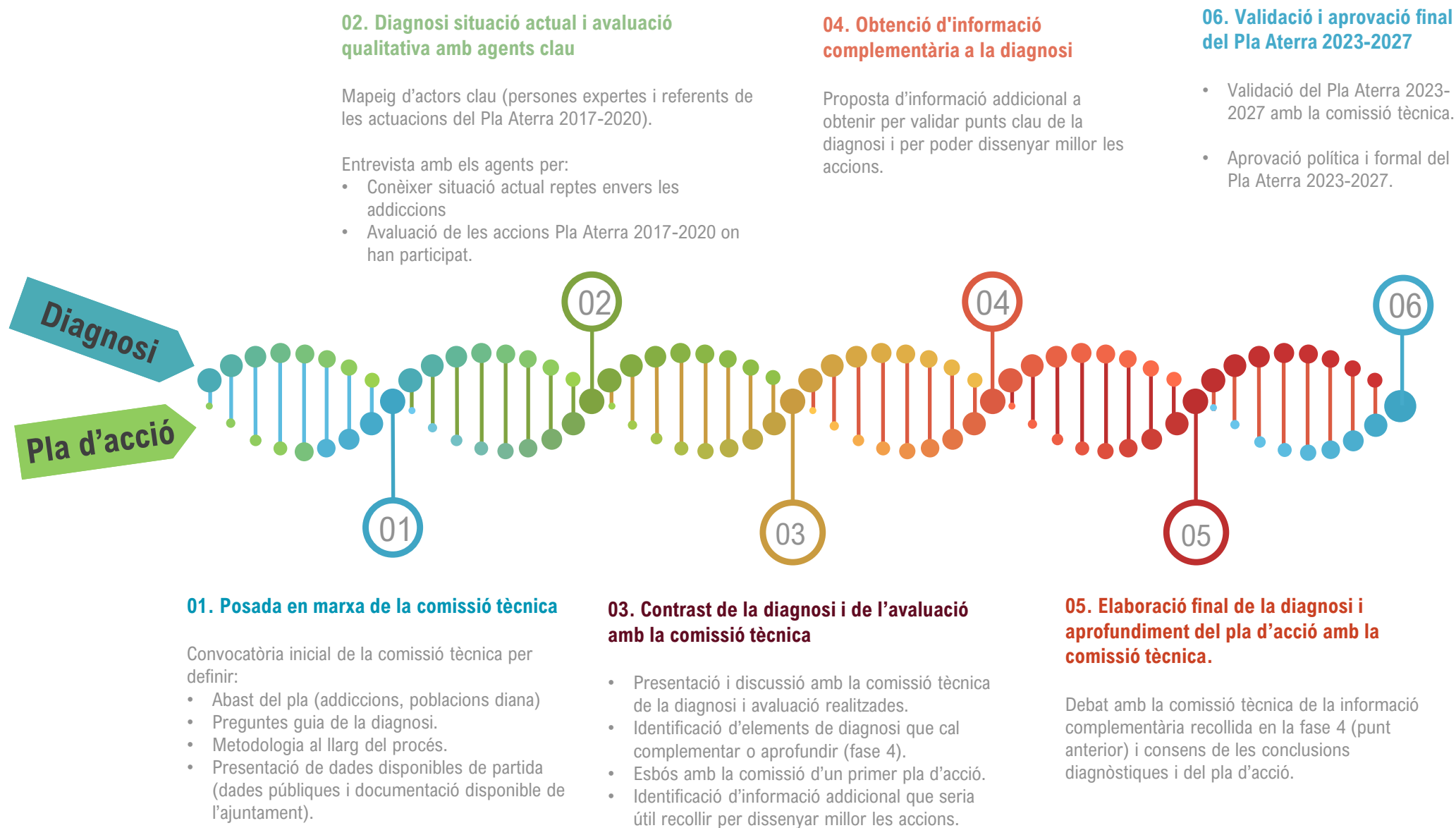
Fase 6. Validació i aprovació final del Pla Aterra 2023-2027

El material consensuat a la fase 5 va permetre arribar a una formulació completa de diagnosi i pla d'acció.

El document va ser revisat i validat pels membres de la comissió tècnica. Les seves aportacions han estat incloses en la definició final de les accions contingues en aquest document, portat a aprovació política.

El Diagrama 2 a continuació mostra un resum del procés metodològic següent. S'inclouen algunes fotografies de les tres sessions de treball de la comissió tècnica del Pla Aterra 2023-2027.

Diagrama 2. Resum de la metodologia de disseny del Pla Aterra 2023-2027

Diferents moments de les tres trobades de la comissió tècnica per al disseny del Pla Aterra 2023-2027

1. Context

La ciutat de Manlleu

Aquest apartat contextualitza la ciutat de Manlleu en termes demogràfics, econòmics i educatius.

Es tracta de tres grans determinants que estan en la base de les dinàmiques socials i de salut, també les relacionades amb els consums de risc i les addiccions.

Des d'un enfoc ecosocial, els determinants econòmics, socials i culturals on viuen les persones influeixen, juntament amb factors personals, familiars i hereditaris, en els seus comportaments envers els consums de risc.

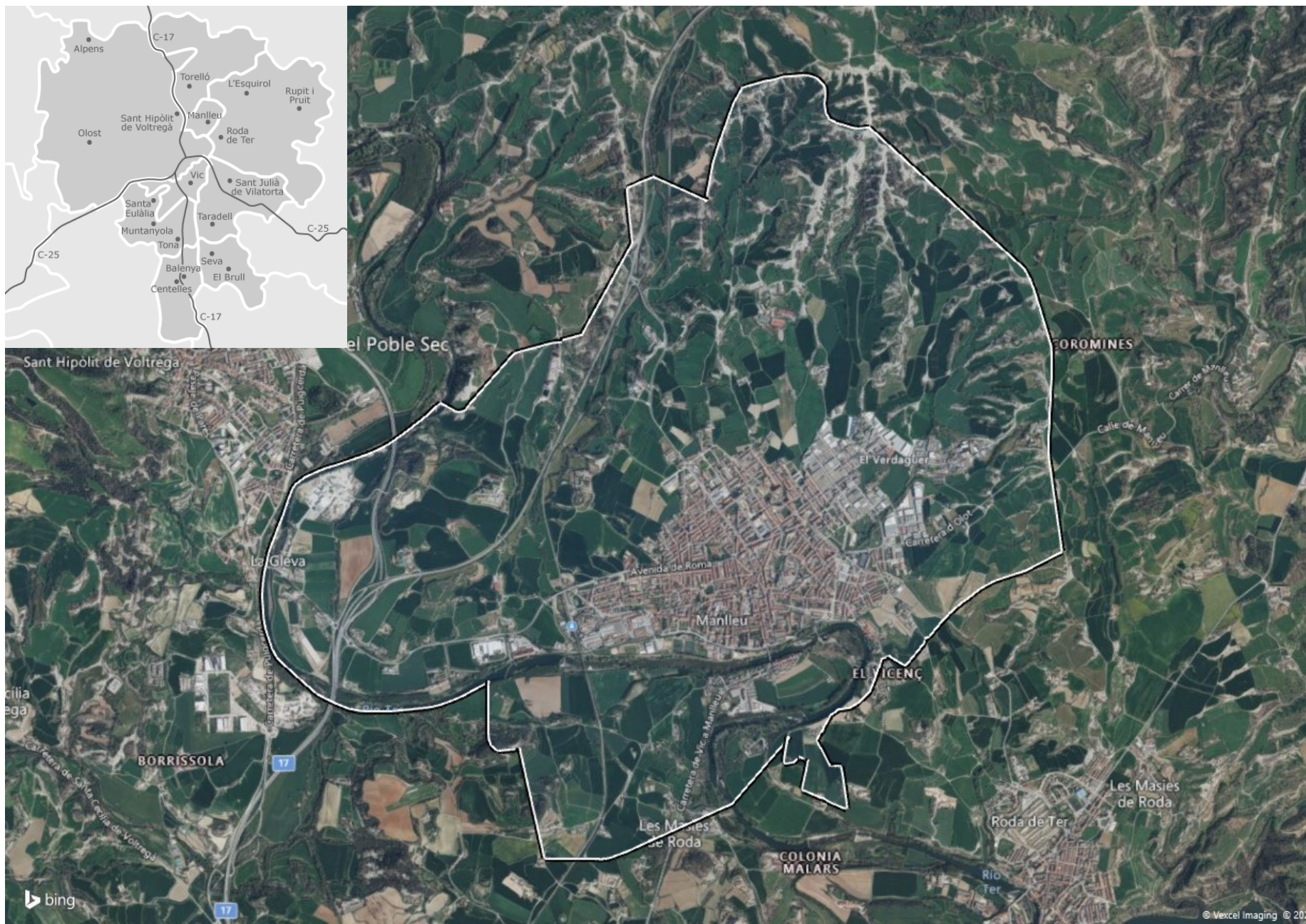
Des d'aquest punt de vista ecosocial, és rellevant conèixer les característiques sociodemogràfiques i estructurals que condicionen la realitat dels municipis on es vol aplicar una política per reduir els consums de risc i les addiccions.

En el següent apartat descriu el context de Manlleu pel que fa a quatre àmbits:

- **Demografia:** El fenomen migratori explica molts dels canvis demogràfics de la dècada i determinen els diferents bagatges culturals de la població. Així mateix, l'envelliment de la població és un canvi demogràfic de gran transcendència pel que fa a l'ús dels serveis sanitaris i dels fàrmacs.
- **Educació:** L'educació ocupa un paper clau en l'accés a les oportunitats ja que condueix a una inserció socioeconòmica en el sistema productiu establert, així com engloba els elements que configuren el desenvolupament personal: actituds, valors, habilitats, capacitats, coneixements, participació, facilitat d'accés a la informació, etc.
- **Habitatge:** les dinàmiques del mercat d'habitatge determinen les possibilitats d'accedir o conservar un habitatge físicament condicionat, socialment digne, legalment propi i econòmicament assequible.

- **Ingressos:** El context econòmic determina l'activitat econòmica d'un territori i les oportunitats d'ocupació dels seus habitants. En conseqüència, aquest impacta en la disponibilitat d'ingressos de la població i les seves condicions materials de vida i d'accés al consum.

Vista aèria de Manlleu. Font: Microsoft Bing

1.1. Demografia de Manlleu

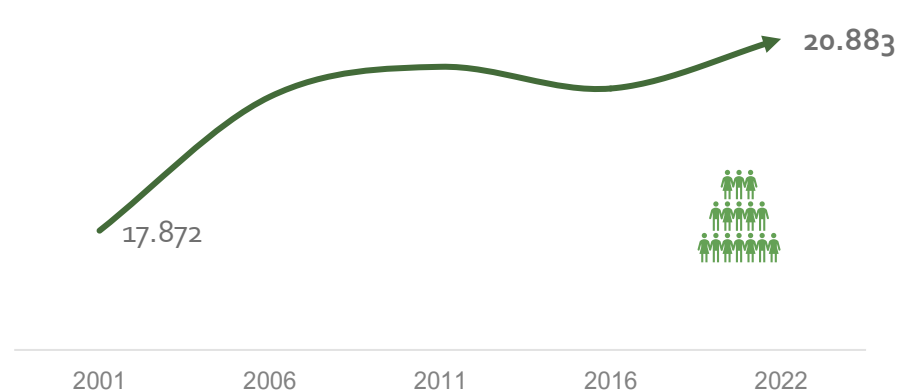
Manlleu té una població de **20.883** habitants (IDESCAT 2022 Padró Continu). Durant la primera dècada del 2000, coincidint amb l'onada migratòria de Catalunya, el municipi va incrementar un 19% la seva població.

No obstant això, la crisi econòmica del 2008 va fer decreixer la població entre el 2009 i el 2017, tendència que s'ha revertit des de llavors degut a una nova onada migratòria.

La major part de la població es concentra en les franges intermèdies d'edat, on els grups poblacionals d'entre 40 i 54 anys són els més nombrosos; de fet, l'edat mitjana de la població de Manlleu l'any 2022 és de 41'7 anys.

En general, és una estructura d'edats comuna a molts municipis catalans d'avui dia. Així, la mitjana d'edat d'Osona se situa a 42'5 i a 40,6 anys en el cas del municipi veí de Vic.

Evolució de la població empadronada a Manlleu. 2001-2022

Font: Idescat. Estadística sobre estudis de la població

Del total de la població de Manlleu, 5.258 dels seus habitants són nascuts a l'estranger, valor que representa un 25,27% sobre el total de residents.

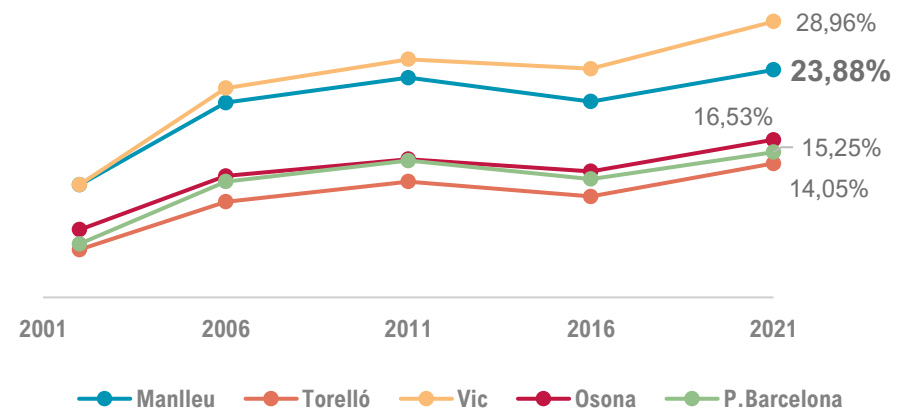
Si observem la taxa d'estrangeria global, que indica el percentatge de població resident amb nacionalitat estrangera sobre el total de la població, aquesta és situa a un 23,88% l'any 2021 (la diferència de percentatges és atribuïble, principalment, als processos de nacionalització de la població nascuda a l'estranger).

Aquestes dades indiquen un gruix important de població estrangera en el municipi en comparació amb la mitjana provincial (15,25%) o comarcal (15,53%). Si observem els municipis veïns, el percentatge de població estrangera de Manlleu és inferior a Vic que es situa en una taxa d'estrangeria global del 28'96% , però, per al contrari, molt superior a la taxa de Torelló (14,05%).

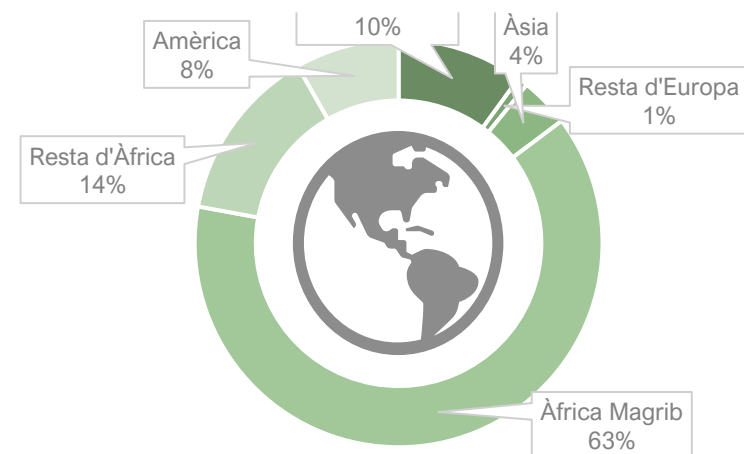
L'increment més gran de població estrangera en el municipi es produeix entre el 2002 i el 2006, quan la població estrangera en qüestió de quatre anys passà de ser de 2.154 habitants a 4.083 l'any 2006 (un 11,82 de taxa d'estrangeria global l'any 2002 i 20,44% l'any 2006).

A l'hora d'observar l'origen de la població estrangera de Manlleu, cal destacar que el Marroc representa gairebé el 65% de la població estrangera, seguit de Ghana (8,1%) i Romania (7,6%).

Evolució de la taxa d'estrangeria global 2002-2021. Comparativa

Percentatge de la població estranger segons regió d'origen. 2022

Font: Idescat. Estadística sobre estudis de la població

1.2. Nivell educatiu a Manlleu

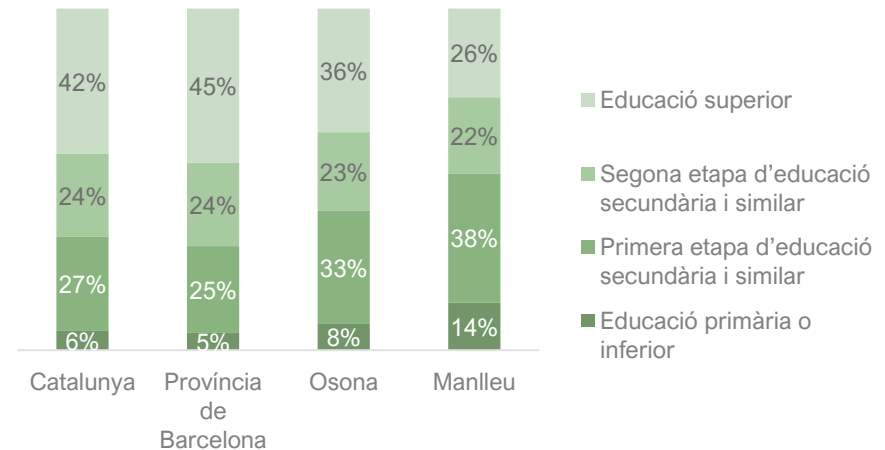
El següent gràfic mostra el nivell de formació assolit per la població de Manlleu l'any 2020.

De forma comparativa, observem com Manlleu destaca per tenir una població amb un nivell d'estudis sensiblement més baix que el del conjunt de la comarca i, sobretot, que el del conjunt de la província i de Catalunya. El 52% de la població entre 25 i 64 anys no té cap formació postobligatòria. Això suposa una gran desavantatge a nivell d'oportunitats laborals i d'ingressos. La precarietat laboral comporta una major precarietat en molts altres aspectes, com per exemple les condicions d'habitatge, d'alimentació, etc.

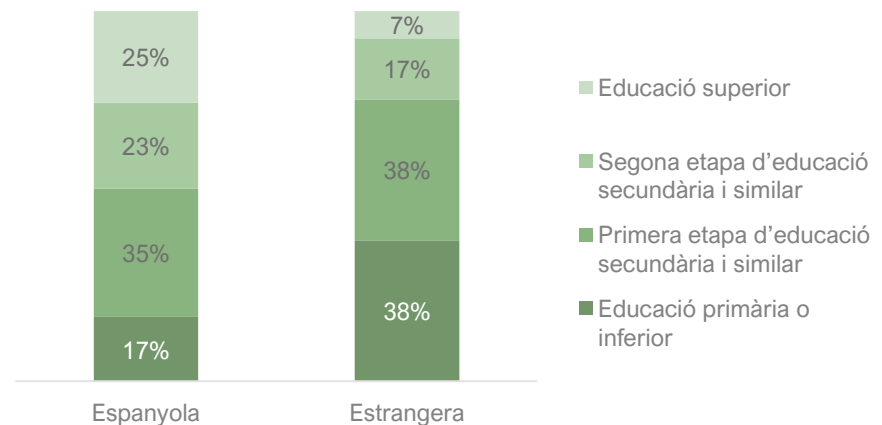
Si comparem per nacionalitat, observem dos aspectes:

- Per una banda, la població d'origen autòcton té un nivell d'estudis sensiblement baix, en comparació amb la resta de territoris (comarca, província, Catalunya).
- Per altra banda, la població estrangera té, encara, un nivell d'estudis encara molt més baix: tres de cada quatre estrangers de Manlleu no té cap estudi postobligatori.

Nivell de formació assolit de la població entre 25 i 65 anys. Any 2020

Nivell de formació assolit de la població de Manlleu segons nacionalitat. Any 2020

Font: Idescat. Estadística sobre estudis de la població

1.3. L'habitatge a Manlleu

Segons l'Observatori de l'habitatge de Diputació de Barcelona, Manlleu té un total de 8.535 immobles d'ús residencial, segons el Cadastre. La majoria són habitatges unifamiliars, mentre que un 24,43% dels edificis són plurifamiliars.

El 33,99% dels habitatges té més de 45 anys i l'edat mitjana del conjunt d'habitatges és de 43 anys.

A 2021, el 64,08% de les operacions immobiliàries van ser per adquirir habitatges de lloguer (la resta ho va ser per comprar l'habitatge en propietat). El preu mitjà dels lloguers vigents a Manlleu és de 433,59 €/mes (dades de 2021, Secretaria d'Habitatge de la Generalitat), amb una tendència ascendent entre 2016 i 2020 i descendent el 2021. El preu mig de compravenda a Manlleu se situa en 952,38 €/m2 a 2021 (dades de la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat).

Es tracta de nivells de preus inferiors a la demarcació de Barcelona i amb tendència a la moderació el darrer any.

Segons la Memòria d'activitats dels Serveis Socials de l'Ajuntament de Manlleu, l'any 2022 a Manlleu hi havia **214 habitatges ocupats il·legalment**, el que suposa un total de 226 adults i 142 menors.

Evolució del preu de compravenda a Manlleu

Preu de compravenda m2

2021 - Secretaria d'Habitatge de la Generalitat

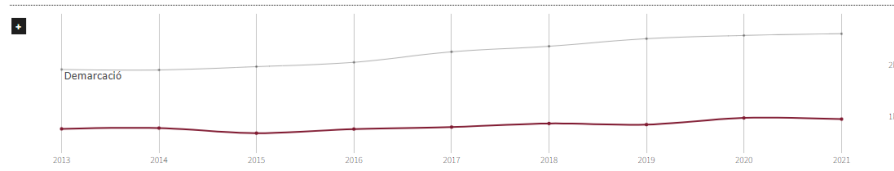
952,38 €/m2

↓ -2,34%
en 1 any

↑ 25,33%
en 5 anys

El preu mitjà de compravenda a Manlleu és de 952,38 €/m2.

Ⓜ Preu mitjà dels habitatges venuts

Evolució de l'esforç econòmic de lloguer a Manlleu

Esforç econòmic lloguer

2021 - Fonts diverses (elaboració pròpia)

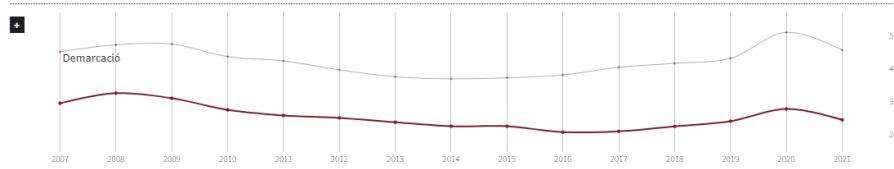
24,45 %

↓ -11,98%
en 1 any

↑ 18%
en 5 anys

↓ -5,18%
en 10 anys

Ⓜ Mitjana del preu anual del lloguer en relació amb la renda bruta familiar (a partir de 16 anys)

Evolució del preu mitjà de lloguer a Manlleu

Preu mitjà del lloguer

2021 - Secretaria d'Habitatge de la Generalitat

433,59 €/mes

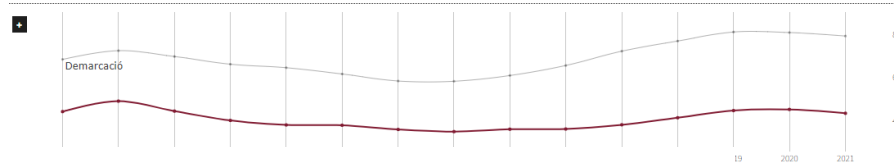
↓ -3,98%
en 1 any

↑ 20,26%
en 5 anys

↑ 14,27%
en 10 anys

El preu mitjà de lloguer a Manlleu és de 433,59 €/mes.

Ⓜ Renda mitjana mensual de lloguer contractual (€/mes)

Font: Observatori de l'habitatge de Diputació de Barcelona

1.4. Ingressos de la població

La conjuntura econòmica ha millorat en els darrers anys. Així i tot, Manlleu presenta una renda bruta familiar disponible inferior en comparació a municipis veïns com Vic o Torelló posicionant-se com el segon municipi de la comarca amb la renda familiar bruta disponible més baixa (19.966 milers d'euros l'any 2022).

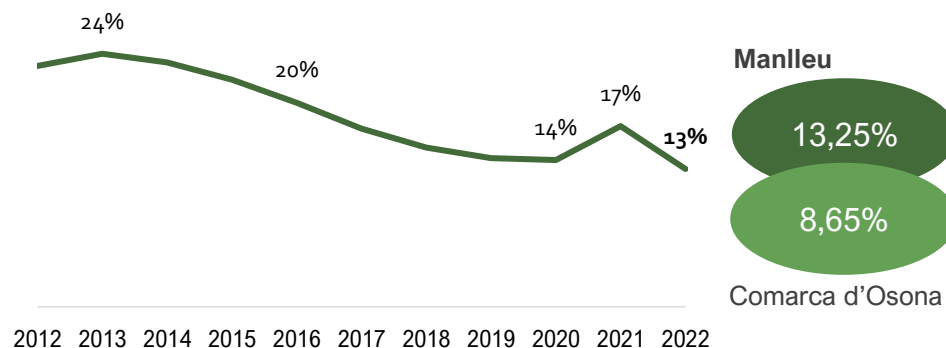
L'atur ha disminuït molt a Manlleu en els últims nou anys: han trobat feina més de 1.000 persones. A nivell general, al gener de 2022 es registra un 13,25% d'atur, mentre que, en el mateix període l'any 2013 hi havia una taxa de 24,31%.

Malgrat el daltabaix produït per la Covid-19, Manlleu ha seguit la tendència comarcal i provincial de **reducció de l'atur**.

Tot i així, la ciutat presenta encara uns **valors superiors d'atur en comparació** a la majoria de municipis de la comarca d'Osona i al la mitjana total de la província.

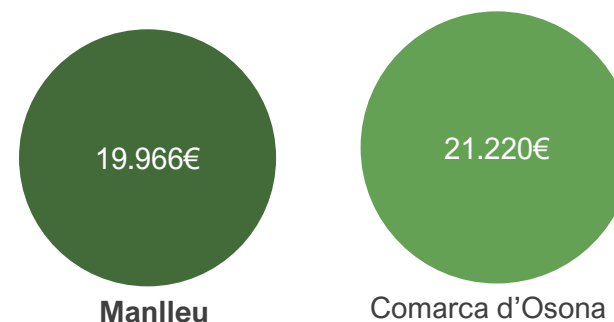
Un **23,53% de la població estrangera** està en situació d'atur, fet que suposa que aquest indicador afecta especialment a aquest col·lectiu (la població d'origen espanyol en atur suposa un 10,16%).

Evolució taxa d'atur registral 2012-2022

Font: Hermes

RENDA FAMILIAR DISPONIBLE per hab. (en milers d'euros 2022)

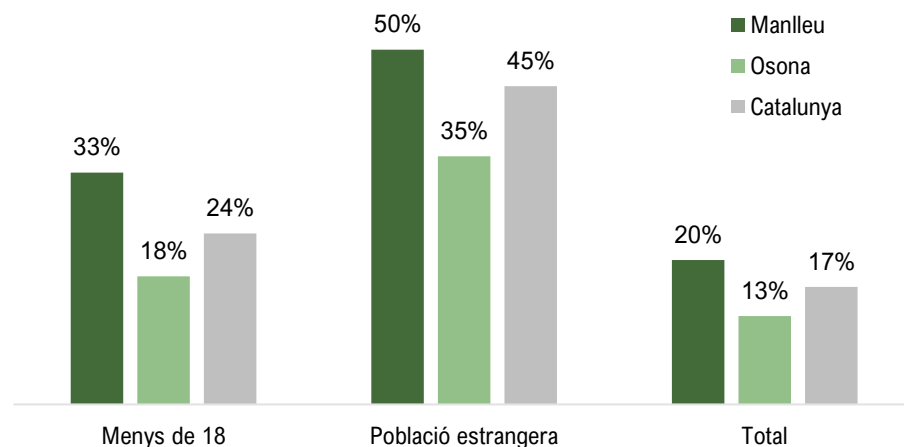
Font: Programa Hermes. Diputació de Barcelona

El gràfic de la dreta mostra la distribució de la font d'ingressos de la població l'any 2019. Gairebé el 40% dels habitants de Manlleu obtenen ingressos que no provenen del salari.

Pel que fa a la taxa de risc de pobresa i exclusió social, val a dir que, tal i com s'observa al gràfic de sota, aquesta presenta un percentatge bastant més elevat a Manlleu (20,40%) en comparació a la comarca d'Osona (12,50%) i a Catalunya (16,60%).

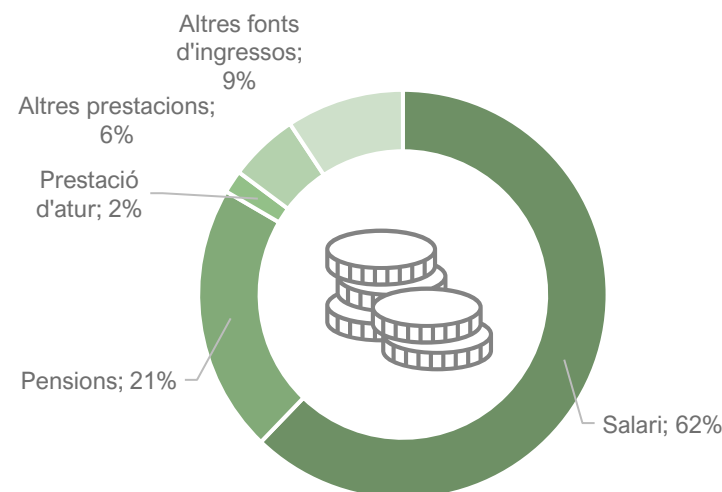
És especialment preocupant el risc de pobresa de la població menor d'edat a Manlleu, que se situa a un 33%. Així mateix, és molt rellevant com la taxa de risc de pobresa es duplica en la població estrangera i com aquesta taxa també és superior a Manlleu en relació a la mitjana comarcal.

Taxa de risc de pobresa i exclusió social. 2020

Font: Observatori socioeconòmic d'Osona

Distribució de la font d'ingressos. 2019

Altres indicadors d'exclusió social:

- Persones beneficiàries **Renta Mínima d'Inserció (RMI)** a 2018: **36,5/1000** habitants (Osona 17/1000 habitants)
- Persones **ateses als Serveis Bàsics d'Atenció Social** **224/1000** habitants (Osona 145/1000 habitants) a 2018.
- Famílies beneficiàries del **Banc d'Aliments a Manlleu**: 567 famílies (1.864 adults i 314 infants) a 2022 (Font: Banc d'Aliments del Sarró de 2022).
- 72 dones en seguiment per **violència masclista a 2018**.

Font: Memòria anual de Serveis Socials de Manlleu 2018 (excepte tercer punt).

Segons l'Índex de vulnerabilitat social calculat per la Diputació de Barcelona, Manlleu té una vulnerabilitat superior que la del conjunt de la província, degut a una taxa d'atur superior, una renda inferior, una menor taxa d'escolarització als 17 anys i un percentatge de població estrangera de països de renda baixa o mitja molt superior a la mitjana provincial.

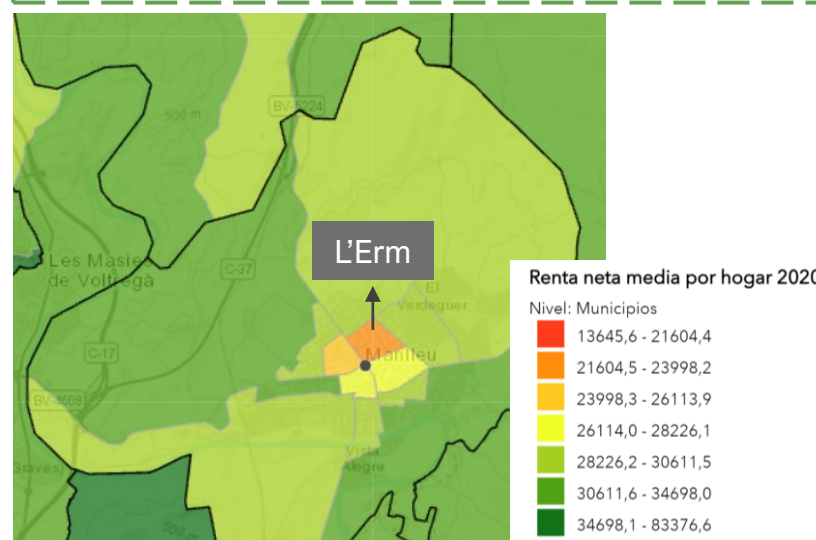
Indicadors de vulnerabilitat 2021	Manlleu	Província de Barcelona
Taxa d'atur (desembre 2021)	13,43%	10,83%
Mitjana BI IRPF (2021)	20.450 €	23.917 €
Dif. Accés habitatge (€ lloguer/IRPF) preu lloguer 2020, BI IRPF 2019	25,44%	34,65%
% Població de 85+ (2020)	3,15%	2,81%
% Població estrangera de països de renda baixa o mitjana (2020)	23,14%	10,89%
Taxa d'escolarització als 17 anys (curs 2018-2019)	78,13%	81,36%
Índex de vulnerabilitat social	94,21%	100 %

Font: Índex de vulnerabilitat social. Diputació de Barcelona

Una vulnerabilitat accentuada en funció del barri

Gairebé el 60% de la població del barri de l'Erm és població d'origen estranger. És el barri que presenta indicadors d'exclusió social i econòmica més elevats de Manlleu.

Tal i com s'observa a la imatge de sota, la renda neta mitjana per llar calculada per l'INE l'any 2020 fa palès que el barri de l'Erm té encara una renda per llar significativament més baixa en comparació a la resta del municipi

Font: Institut Nacional d'Estadística (INE)

1.5. Situació de la població jove de Manlleu

El Pla Aterra va dirigit a tota la població. Amb tot, els i les joves són una franja poblacional més vulnerable al consum de drogues per diversos motius: una personalitat en desenvolupament, necessitat d'aprovació social, disponibilitat, desconeixement dels efectes, etc. L'any 2015 la OMS (Organització Mundial de la Salut) va identificar que un 23,1% de les morts atribuïdes a trastorns per consum de drogues eren joves d'entre 15 i 29 anys.

Aprofitant ***l'Estudi de la Realitat del Jovent de 16 a 25 anys de Manlleu*** realitzat l'any 2022 podem fer una aproximació de quines són les necessitats, interessos i vinculacions dels joves del municipi. L'estudi es realitzà a partir d'una **enquesta a 432 joves** empadronats a la ciutat (d'un total de 2.341) i **permet fer una diagnosi en matèria educativa, laboral i ocupació del temps claus a l'hora d'abordar la tasca preventiva.**

Trajectòria laboral

- ❖ La meitat dels joves de Manlleu treballa.
- ❖ A mesura que augmenta l'edat augmenta també l'estabilitat laboral amb jornades complertes.
- ❖ Els fills i filles de famílies amb baix nivell educatiu i origen estranger entren abans al mercat laboral.

Oci i temps lliure

- ❖ El 65% dels joves fan activitats més enllà dels seus estudis o treball. Els esports i els idiomes són les activitats més comunes.
- ❖ Els joves amb una situació socioeconòmica més vulnerable realitzen menys activitats en el seu temps lliure.
- ❖ Quedar amb els amics i entretenir-se amb les pantalles són les activitats més habituals pel seu temps lliure.

1

2

3

Trajectòria educativa

- ❖ La població jove és conscient de la importància dels estudis per aconseguir la feina que volen.
- ❖ La formació professional és una opció forta entre els i les joves de Manlleu que o bé estan estudiant o bé desitgen estudiar en un futur.
- ❖ El fracàs escolar afecta a un 13% dels joves, però pràcticament la meitat d'aquests decideix continuar estudiant o té intenció de fer-ho.
- ❖ L'accés al batxillerat i a la universitat està molt condicionat a l'estructura social i l'origen familiar. Malgrat que l'itinerari batxillerat-CFGS-universitat cada cop és més comú, existeixen encara barreres per als joves que provenen de famílies que no tenen estudis superiors.

2. Diagnosi dels consums de risc a Manlleu

L'objectiu d'aquest apartat és conèixer quina és la situació a Manlleu en relació a les drogues i addiccions.

Per això aquest capítol es divideix en dos parts a partir de les fonts d'informació disponibles:

1. Què ens diuen els estudis i dades existents sobre els consums de risc i les addiccions en l'actualitat?
2. Quina és la percepció dels agents clau que actuen a Manlleu?

A partir de l'encreuament s'elaboren els principals reptes en relació a les addiccions i dependències al municipi.

2.1. Què ens diuen els estudis i dades existents sobre els consums de risc i les addiccions en l'actualitat?

Abans de descriure la situació del fenomen dels consums de risc cal fer unes **consideracions prèvies** a tenir presents a l'hora d'interpretar els resultats de les fonts consultades:

- Els consums que no són socialment acceptats sovint tendeixen a quedar ocults ja sigui per les conseqüències legals o pel control social.
- La disponibilitat d'indicadors específics sobre consum de drogues i altres addiccions és limitada.
- Les dades no sempre es poden comparar ja que les diferents fonts consultades utilitzen indicadors diferents i no sempre coincideixen en períodes de temps i grups d'edat.
- Els consums que generen més preocupació social no sempre coincideixen amb els que suposen més risc real sobre la salut.

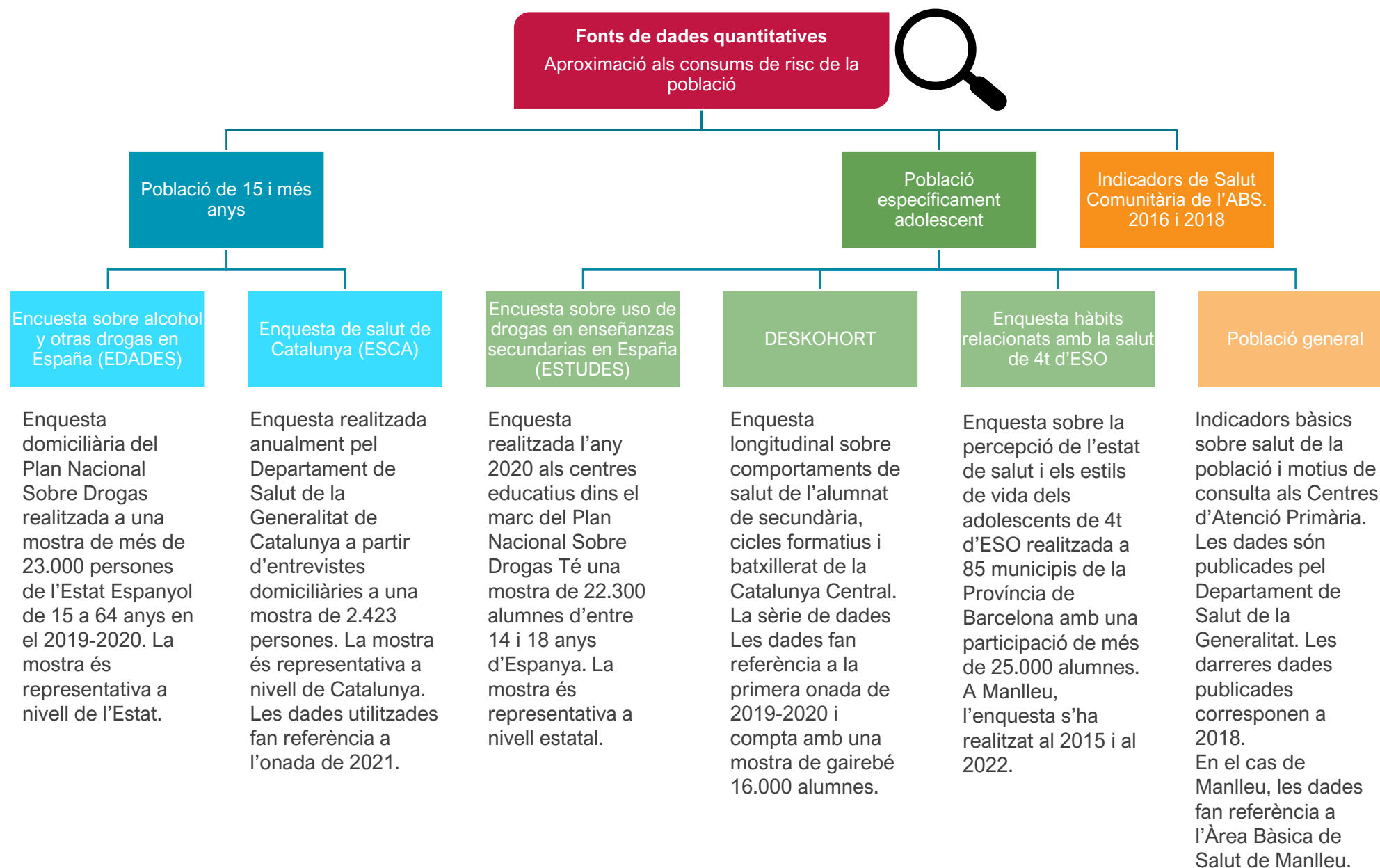
De cara a organitzar la informació, a partir de les fonts disponibles aquesta s'ha **estructurat segons dos grans grups d'edat**:

- Població **adolescent** (14-18 anys)
- Població **general adulta** (18 i més anys).

Per cadascun d'aquests grups la **informació està agrupada per substància de risc**.

El diagrama 3 a continuació exposa les fonts de dades existents sobre consums de risc i que són les que han estat utilitzades per elaborar aquest apartat.

Diagrama 3. Fonts de dades quantitatives sobre consums de risc

2.1.1. Context general de salut mental i benestar emocional de la població

Les dades disponibles ens apunten algunes idees clau sobre l'estat de salut mental i de benestar general de la població:

- Segons l'Enquesta de Salut de Catalunya, una quarta part de la població de 15 anys o més anys té malestar emocional: aproximadament un de cada cinc homes (17,3%) i una de cada tres dones (32,0%). Per tant, les dones tenen un major malestar emocional.
- El malestar emocional augmenta amb l'edat, sobretot a partir dels 75 anys, (un 42,2% conviu amb malestar emocional).
- El malestar emocional és més elevat en les persones amb un nivell d'estudis més baix (38,0%) que les que tenen estudis superiors (16,7%).
- El percentatge de població amb malestar emocional mostra una tendència a incrementar fins el 2016 i a partir de llavors es manté estable fins el 2019. L'any 2020 incrementa el percentatge en les dones i disminueix en els homes.
- El 10,6% de la població de 15 anys i més anys pateix depressió major o major severa (7,4% dels homes i 13,7% de les dones). Aquest percentatge augmenta amb l'edat i és més elevat en les persones que pertanyen a la classe social menys afavorida i amb un nivell d'estudis inferior.
- Des del 2017 al 2019, el percentatge de persones amb depressió major o major severa s'ha mantingut estable, però, en el 2020 s'incrementa el percentatge, especialment en les dones.

- Entre els adolescents, un 52% té un estat d'ànim baix. Les noies presenten pitjor estat d'ànim que els nois (Deskcohort).

Risc percebut

- Segons l'EDADE,S incrementa el risc percebut davant el consum en la majoria de drogues. La major percepció de risc la tenen les dones.
- L'alcohol es percep com la substància menys perillosa, tot i així la meitat de la població considera que consumir 5-6 copes al cap de setmana causa molts o bastants problemes.
- La cocaïna i altres drogues il·legals és on hi ha el percentatge més elevat de persones que pensen que aquest consum pot crear molts o bastants problemes, seguit de fumar un paquet de tabac diari.

Disponibilitat percebuda de drogues il·legals

- Hi ha una tendència descendent en la percepció de disponibilitat en totes les substàncies.
- La droga il·legal que es percep com més disponible és el cànnabis. El 59,4% de la població creu que seria fàcil o molt fàcil aconseguir-la en 24 hores.
- Existeix una relació entre el consum de NSP (noves substàncies psicoactives) i el policonsum d'altres drogues: el 90% dels consumidors de NSP han consumit dues o més drogues.

2.1.2. Població adolescent (14-18 anys)

Tabac

- Segons l'ESTUDES 2021, el tabac és la **segona substància amb major prevalença** de consum. Tot i així, disminueix la tendència fins a 2,6 punts percentuals respecte el 2019.
- En els adolescents, el consum diari se situa al 9%. El percentatge d'estudiants de 14 anys que ha fumat en els darrers dotze mesos incrementa fins el 18,4%, i és d'un 43,7% en els estudiants 18 anys.
- **L'edat de provar el tabac** se situa als 14,1 anys tant en homes com dones i l'inici en el consum diari és una mica posterior, als 14,7 anys.
- Es registra una **major prevalença en el cas de les noies de** 5,5 punts percentuals superior als nois, tot i això, els nois tenen una mitja de cigarros fumats al dia superior.
- Pel que fa al consum de **cigarretes electròniques**, el seu ús està més estès en nois que en noies. Es produeix una ruptura a la tendència ascendent del 2019, baixant fins a 4,1 punts percentuals.
- El 40% dels estudiants declaren haver vist fumar a professors dels seus centres i el 60% a altres alumnes dins el recinte, tot i així hi ha una disminució progressiva de presència de **tabac dins l'entorn escolar**.
- Segons l'àmbit familiar, el 30,1% dels alumnes viu a llars amb persones que fumen diàriament sent la dada més baixa de la història. El percentatge d'exposició al fum disminueix com més afavorit és el nivell socioeconòmic (DESKHORT).
- Pel que fa a l'estudi DESKHORT, aquest indica com a 2n d'ESO s'observa el percentatge més baix d'alumnes que han fumat algun cop a la vida (al voltant del 12%) però **aquesta dada incrementa amb l'edat** (al voltant del 50% a batxillerat).

L'Enquesta d'hàbits de salut de 4t d'ESO reporta una **disminució** important dels alumnes que han consumit tabac alguna vegada (11,6% l'any 2022 en detriment a 49,7% l'any 2015)

Alcohol

- Segons l'ESTUDES (2021) l'alcohol és la droga amb **major prevalença de consum** entre els adolescents. El 90% de l'alumnat de 2n de batxillerat ha provat l'alcohol alguna vegada i un 60% en els darrers trenta dies.
- Els resultats del DESKcohort apunten que més del 60% dels alumnes d'entre 14 i 18 anys han consumit alcohol alguna vegada en la vida i entre el 25% i 30% en els darrers 30 dies.
- **L'edat mitjana del primer contacte amb l'alcohol** es situa als 13,7 anys. L'inici del consum setmanal als 15,2 anys. La prevalença és més alta en noies que en nois (5'5 punts percentuals de diferència).
- No s'observen diferències importants en el consum d'alcohol en funció del nivell socioeconòmic en l'edat adolescent.
- La prevalença presenta una tendència descendent des del 2012 en la pràctica del **binge drinking** (consum de cinc o més begudes alcohòliques en una mateixa ocasió de consum) o que s'han emborratxat.
- El 40% dels adolescents asseguren haver-se emborratxat en els darrers 12 mesos, i un 23,2% en el darrer mes. El 27,9% dels alumnes de 14 a 18 anys asseguren haver consumit 5 o més begudes alcohòliques en una mateixa ocasió de consum. La practica del botellot en els darrers 12 mesos és de 41,1% i en els darrers 30 dies és de 19,4% (ESTUDES).
- Quant a la **disponibilitat de l'alcohol**, el primer lloc on els adolescents acostumen a consumir és a les llars particulars d'altres persones (56,2%) seguit de bars i espais públics. Existeix una major proporció de nois menors que aconseguixen alcohol per si mateixos, en canvi, les noies l'obtenen sobretot a través d'altres persones majors de 18 anys.
- Pel que fa als **motius** que propicien el consum, els adolescents apunten com a primer motiu que els agrada la sensació que els deixa, seguit de què els ajuda quan estan deprimits.
- En relació al **consum de risc d'alcohol** a major curs més consum de risc d'alcohol. Les noies de 2n i 4t d'ESO realitzen més consum de risc que els nois, en canvi, a 2n de Batxillerat i CFGM són els nois.
- Al voltant del 24% dels adolescents de nivell socioeconòmic mig i afavorit fan un consum de risc d'alcohol. Els nois de nivell socioeconòmic desafavorit son els que menys consumeixen alcohol en patró de risc (21, 5%) i les noies les que més (25,5%).

L'Enquesta d'hàbits de salut de 4t d'ESO indica una **tendència descendent d'adolescents que han ingerit alcohol alguna vegada alcohol l'any 2022** en comparació al 2015. Així mateix, disminueix també el consum de risc d'alcohol de la població de 4t d'ESO del municipi.

Cànnabis

- L'ESTUDES indica que de les **drogues il·legals, el cànnabis és la que té major prevalença de consum entre els adolescents**, tot i així trenca amb la tendència ascendent iniciada l'any 2016.
- Un 28'6% dels estudiants entre 14 i 18 anys ha consumit cànnabis algun cop a la vida.
- La **primera edat de consum** és situa als 14,9 anys.
- Hi ha una major prevalença de consum en els nois tot i que les noies d'entre 14 i 15 anys manifesten una prevalença superior.
- Els resultats del DESKcohort exposa que els **alumnes amb un nivell socioeconòmic desafavorit** són els que amb major prevalença han provat algun cop el cànnabis.
- Quan es pregunta la relació **entre legalitat del cànnabis i consum**, un 18,2 dels adolescents afirma que si fos legal ho provaria, fet que pujaria un 2,8 punt percentual respecte el 2019 (ESTUDES).
- El 3% dels estudiants tenen un consum problemàtic amb el cànnabis, fet que suposa una ruptura a la tendència creixent registrada l'any 2016. Aquest consum problemàtic està més present en els nois (21% enfront al 14,8% de dones). La mitjana de porros de qui té un consum problemàtic és de 5,1 al dia (ESTUDES).
- El percentatge d'alumnat que realitza consum de risc de cànnabis augmenta amb l'edat: a 2n d'ESO i 2n de batxillerat els nois realitzen més consum de risc que les noies, en canvi en el CFGM són les noies (DESKHORT).
- A mesura que augmenta el nivell socioeconòmic, menor es el percentatge amb consum de risc.

L'enquesta d'hàbits de salut de 4t d'ESO a Manlleu apunta a una **disminució** l'any 2022 respecte l'any 2015 del consum de haixix o marihuana .

Ús de pantalles i TIC

- Segons el DESKcohort els límits d'ús del mòbil i TIC disminueixen a mesura que augmenta el curs.
- Els límits d'ús del mòbil augmenten com més afavorit és el nivell socioeconòmic.
- Les noies presenten més problemes relacionats amb l'ús del telèfon mòbil. Les noies de 4rt d'ESO són les que tenen un percentatge més elevat (63%) i els nois de 2n de batxillerat (60,2%).
- Un percentatge més elevat de nois i noies de nivell desafavorit presenten problemes d'ús del mòbil.

Joc i apostes

- Un 7,1% els nois i un 8'9% de noies de 2n d'ESO han apostat diners alguna vegada en els darrers 12 mesos (DESKcohort).
- A 2n de Batxillerat la dada augmenta fins a 30'9% en el cas dels nois i a 11,4% en el cas de noies.
- Els nois de nivell socioeconòmic mig (13,5%) aposten més que els de nivell desafavorit i afavorit. En canvi, les noies de nivell socioeconòmic desafavorit són les que aposten més.

Begudes energètiques

- Segons l'ESTUDES, més de 4 de 10 estudiants ha pres aquest tipus de begudes en els darrers 30 dies.
- Hi ha una major prevalença en nois (50,7% que en noies 39,0%)
- El 16,1% dels enquestats ha mesclat begudes energètiques amb alcohol en els darrers 30 dies.
- El consum de begudes energètiques l'any 2021 **es la major prevalença registrada**, està motivada per l'increment de la tendència en dones mentre que els nois es mantenen estables respecte anys anteriors.

Substàncies estimulants per millorar el rendiment acadèmic

- Segons l'ESTUDES, un 6,5% dels alumnes han pres substàncies per millorar el rendiment sense recepta.
- Hi ha un consum similar en noies (6,9%) i en nois (6,2%).
- El més consumit es la cocaïna, seguit d'anfetamines i metilfenidato.
- La forma habitual per aconseguir-ho és a través d'un familiar o amic (52,3%) seguit per farmàcies sense recepta (32,6) i a través d'un camell 27,4%).

Altres drogues

Hipnosedants

- Es veu una **tendència ascendent** arribant l'any 2021 als valors més alts registrats.
- L'edat d'inici és als **14,1 anys**. El consum creix a mesura que ho fa l'edat.
- Hi ha més consum entre **noies**.
- Un 10,3% dels estudiants d'entre 14 i 18 anys ha consumit aquesta substància en algun moment de la seva vida.
- Respecte els **hipnosedants adquirits sense recepta**, hi ha un increment d'1,7 punts respecte el 2019

Cocaïna

- L'ESTUDES observa una lenta **tendència de descens**.
- La prevalença de consum algun cop en el darrer any als enquestats és del 2,4%,
- La mitjana del primer contacte és al **15,3 anys**.
- Major prevalença en els nois. La diferència s'accentua mesura que incrementa l'edat.

Èxtasis

- Un 3,1% ha provat l'èxtasis en algun moment de la vida, dada més alta que el 2019 (2,6%) tot i així ha decrescut lleugerament en el consum els darrers 12 mesos i darrers 30

dies.

- L'edat mitja és de **15,5 anys**. Més prevalença en **homes**.

Amfetaminas-speed

- Mínim històric. El consum en el darrer any es situa a 0'9% i en el darrer més al 0'4%.
- L'edat mitjana d'inici es a 15,3 anys.

Al·lucinògens

- Disminució de la prevalença. Un 1,7% reconeix haver pres aquestes substàncies en alguna ocasió.
- La mitja d'edat es de 15,6. Més consum en nois que noies.

Inhalables volàtils

- Estabilitat respecte el 2019.
- Un 1,8% manifesta haver-ho consumit algun cop a la vida.

Heroïna

- Els adolescents que han consumit heroïna es de **0,5%** i l'edat mitjana és de 14 anys.
- Existeix una **disminució de la percepció de disponibilitat** d'aquesta substància.

Metanfetaminas-cristal

- Tendència en descens. Un 1,5% ho ha provat algun cop a la vida.

Percepció de risc

- Les percepcions de risc més altes estan associades al consum d'heroïna (97%), cocaïna (96,8%) i èxtasis (96,7%).
- Un 88,7% dels adolescents considera que el consum habitual de cànnabis pot afectar notablement la salut.
- Un 75,7% considera perillós el consum de 5 o 6 copes de begudes alcohòliques el cap de setmana i un 56,5% considera perillós el consum diari d'alcohol.
- El 88,6% considera que el consum habitual d'hipnosedants pot desencadenar problemes mentals.
- Un 93,9% considera que fumar tabac diàriament està relacionat amb bastants o molts problemes de salut.
- Les noies tenen una major percepció de risc davant el consum en comparació als nois.
- Els adolescents també perceben risc quan el consum de certes substàncies psicoactives es realitza de forma esporàdica, sobretot drogues com cocaïna, heroïna, etc. Això disminueix en el cas del cànnabis. (ESTUDES 2021).
- L'enquesta d'hàbits de salut a 4t d'ESO de l'any 2022 a Manlleu indica un major percentatge de percepció de perillositat del consum de cànnabis i tranquil·litzants en comparació a l'any 2015.

Percepció de disponibilitat

- El 90% dels alumnes pensa que seria fàcil o molt fàcil aconseguir begudes alcohòliques i tabac. Percepció que incrementa a mesura que avança l'edat.
- Un 46,7% considera que podria obtenir hipnosedants.
- 6 de cada 10 pensa que és fàcil o molt fàcil aconseguir cànnabis (descens de percepció respecte el 2019).
- Un 26,8% considera que es fàcil aconseguir cocaïna (descens respecte el 2019).
- Les noies creuen que tenen un accés més fàcil a les drogues legals, i els nois a les drogues il·legals.
- Els consumidors de cànnabis opten per obtenir-lo principalment per amics o coneguts i els de cocaïna, amfetamina o èxtasis a camells. (ESTUDES 2021).
- L'enquesta d'hàbits de salut de 4t d'ESO apunta a que els adolescents perceben major dificultat per aconseguir marihuana l'any 2022 en comparació a l'any 2015.

Autoconeixement

- L'autoconeixement és un concepte psicològic que implica definir la pròpia visió d'un mateix i és un dels components de l'autoestima.
- Segons dades del DESKHORT, a mesura que avancen els cursos augmenta el percentatge de persones que reporten tenir un nivell de coneixement personal regular o dolent, especialment les noies. Les persones de nivell socioeconòmic desfavorit són les que presenten valors més alts de coneixement regular o dolent (12% envers el 4% d'adolescents de nivell socioeconòmic afavorit).

Activitat física com a factor de protecció

- Les activitats esportives són les que més es fan, però es redueixen amb l'edat a ambdós sexes.
- Les noies realitzen més activitats de tipus cultural i els nois d'esportives.
- Com més afavorit és el nivell socioeconòmic, més extraescolars realitzades en el temps lliure.
- A nivell d'activitat física segons la recomanacions de la OMS les dades indiquen com a major curs, menys compliment de les recomanacions d'activitat física. Aquest incompliment és major en l'alumnat de nivell socioeconòmic desfavorit.

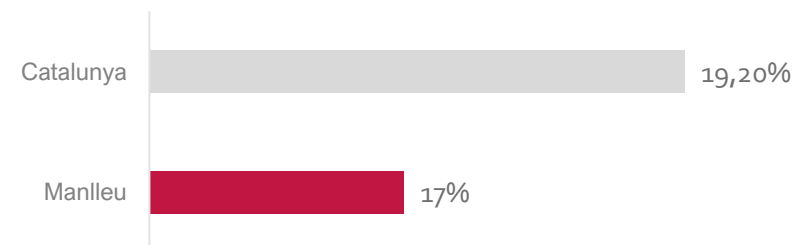
2.1.3. Població adulta

Tabac

- L'Enquesta de Salut de Catalunya (ESCA) de 2020 indica que la **prevalença del consum de tabac** (diari i ocasional) en la població de 15 anys o més és del **24,6%** (27,8% els homes i 21,3% les dones).
- El consum és **superior en homes que en dones**, en les persones de menys de 64 anys i aquelles amb estudis secundaris.
- El percentatge del consum de tabac mostra una **tendència a disminuir** entre el 1994-2017 i a partir d'aquí **s'estabilitza**.
- Segons l'ESCA, el 7,7% de les persones està exposada al fum ambiental del tabac a la llar. Des del 2010, la tendència de **l'exposició al fum ambiental del tabac** decreix fins al període del 2020 que s'estabilitza.
- L'EDADES exposa que la **manera** majoritària de consumir tabac és el tabac industrial que representa un 73,9%, seguit del tabac de liar (17%).
- Així mateix, l'estudi recull una tendència ascendent del consum de **cigarretes electròniques**: Un 10,5% ho ha provat algun cop a la vida (l'any 2015 era un 6,8%). Hi ha més prevalença dels homes en tots els trams temporals.

Segons els indicadors de salut comunitària de l'Observatori de Salut de Catalunya, l'ÀBS (Àrea bàsica de salut) de Manlleu enregistra l'any 2018 (últimes dades disponibles) valors inferiors de població consumidora de tabac assignada per l'EAP, en comparació a la mitjana de Catalunya.

Població consumidora de tabac de la població assignada a l'EAP de 15 anys i més 2018 (%)

Font: Indicadors de Salut comunitària. ABS 2018

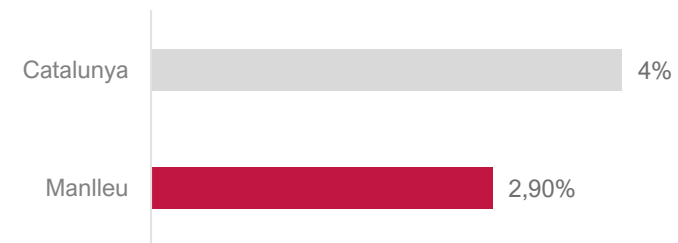
- Tendència descendent de l'hàbit tabàquic fins el 2017, que s'estabilitza.
- Creix el percentatge de persones que fumen cigarretes electròniques.

Alcohol

- Malgrat la tendència irregular en l'evolució de la prevalença del consum de risc d'alcohol, des de 1994, en el **2020 la tendència és a augmentar**, especialment en les dones.
- El consum és superior en les persones d'entre 15 i 44 anys (7,1%) i existeix un **major consum en homes** que en dones en tots els trams temporals.
- Segons l'Enquesta de Salut de Catalunya l'any 2020, La prevalença del consum de **risc d'alcohol** en la població de 15 anys i més és del **5,7%**.
- Els **motius** principals per beure: més de la meitat beuen perquè ho consideren divertit, seguit de perquè els hi agrada, i en tercer lloc per encaixar en el grup. Un percentatge significatiu beu perquè ho considera saludable i en darrer lloc per evitar la depressió o per emborratxar-se.
- Un 8,8% de la població ha **begut diàriament** i només un 7% assegura no haver consumit alcohol mai.
- **L'alcohol més consumit** és la cervesa, que dobla el segon alcohol més consumit que és el vi; seguit dels combinats. En menor mesura trobem el vermut i licors.
- La prevalença de **borratxeres** es situa a un **25,7%** en els homes i en un 13,1% en el cas de les dones.

- Tenint en compte l'indicador d'atenció primària, el consum d'alcohol de risc a l'AGA (Àrea de Gestió Assistencial) de Manlleu és de 2'9, xifra inferior que al conjunt de Catalunya, on el consum de risc es situa a 4. Segons aquestes dades, els homes fan un major consum d'alcohol de risc que les dones, duplicant la xifra.

Població consumidora d'alcohol de la població assignada a l'EAP de 15 anys i més 2018 (%)

Font: Indicadors de Salut comunitària. ABS 2018

Segons el Centre d'Atenció de Drogodependències de VIC, on es deriva la població de Manlleu, l'any 2018, l'alcohol és la principal droga que ha iniciat més tractaments (39,1%), percentatge lleugerament inferior a l total de Catalunya (42,2%)

El consum de risc d'alcohol a Manlleu decreix de 2016 a 2018 segons dades de l'atenció primària de l'ABS: del 3,2% al 2,9%.

Cànnabis

- L'EDADES mostra una tendència **ascendent del consum de cànnabis**.
- La prevalença en **homes** duplica a la de les dones.
- La mitjana de porros/dia és de 2'9 entre els que en consumeixen.
- La forma majoritària de consum de cànnabis és a través de fumar porros (un 98%).
- L'accessibilitat al cànnabis és fa majoritàriament a través d'un amic (especialment les dones), seguit d'un traficant (sobretot els homes) i en tercer lloc per mitjà d'un club/associació cannàbica.
- El consum problemàtic de cànnabis creix del 2017 al 2019 situant-se a un 3% en el cas dels homes i a un 0'9 en el cas de les dones.
- Un 15,89% dels inicis de tractament per droga al CADO de Vic són per cànnabis.

Altres drogues

Cocaïna

- La tendència és en **ascendent** (EDADES).
- La prevalença en **homes** triplica a les de les dones
- Un 0'3% de les dones manifesta haver fet un consum en els darrers 30 dies i un 1'9% en el cas dels homes. Un 5,7% de les dones manifesta haver fet un consum algun cop a la vida i un 16,1% en el cas dels homes.
- Al CADO de Vic, un 35% dels tractaments iniciats per droga (any 2019) van ser de cocaïna. Aquest percentatge és significatiu en comparació al total de Catalunya que es situava a 25%.

Altres drogues il·legals

*Fa referència a drogues com **la èxtasis, amfetamines, al·lucinògens, setes, inhalables volàtils, heroïna i GHB**.

- L'EDADES mostra una tendència **estable** i una prevalença de consum major en **homes** que en dones.

Consum de fàrmacs o psicofàrmacs

Analgèsics opioïdes

Amb recepta

- Segons l'EDADES, hi ha una **tendència ascendent**, passant d'un 2'9% l'any 2017 a un 3,6% de persones que en consumeixen diàriament el 2019.
- El consum és majoritari en les **dones** en tots el trams temporals.
- Els analgèsics més consumits són la Codeïna, seguit del Tramadol i en menor mesura la morfina.
- Preocupa especialment la tendència ascendent de consum d'analgèsics opioïdes (Codeïna, Tramadol, etc.)

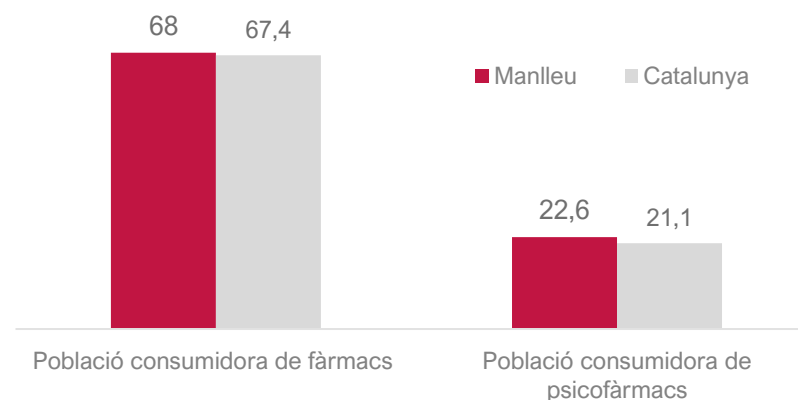
Sense recepta

- El consum és baix situant-se a un 0'1% en el consum durant els darrers 30 dies i a un 1,8% alguna vegada a la vida.
- L'accés a aquests fàrmacs sense recepta es fa principalment a través d'un amic o familiar i, en segon lloc a una farmàcia sense recepta.

Hipnosedants sense recepta

- Segons l'EDADES la **tendència és estable** i la prevalença similar entre homes i dones. Un 0'4% de les dones han fet consum en els darrers 30 dies i un 0,6% en el cas dels homes.

Població consumidora de fàrmacs i psicofàrmac 2018 (%)

Font: Indicadors de Salut comunitària. ABS 2018

Pel que fa al consum de fàrmacs i psicofàrmacs, els indicadors de salut comunitària apunten que les xifres són similars entre la població usuària de l'ABS de Manlleu que al conjunt de Catalunya.

Joc amb diners

A internet:

- Tendència en **increment**, passant d'un 3,5% el 2017 a un 6'7% l'any 2019 (**EDADES**).
- Els homes dupliquen les dades (9,1%) enfront les dones (4,2%).
- Segons l'edat veiem que la franja d'edat que juga diners online és en primer lloc la compresa entre **25-34 anys**, seguit de la de **15-24 anys**.

Presencial (fora d'internet):

- Es considera jugar amb diners presencial si s'ha acudit físicament a establiments especialitzats en jocs d'atzar o apostes o s'ha utilitzat terminals d'apostes en bars o altres establiments amb l'objectiu de guanyar diners (loteria, apostes, jocs de cartes amb diners, bingo, jocs de casino, etc.).
- Tendència en **increment** passant d'un 59,5% l'any 2017 a un 63,6% l'any 2019.
- Més prevalença dels homes (65,9%) que les dones (61,2%).
- Per franges d'edat s'observa com, **major és la població més fa aquesta pràctica** (77,1% en la franja d'entre 55-64 anys envers un 31,4% de la franja entre 15-24).

Possible joc problemàtic

- **Disminució** entre 2017 i 2019: d'un 2'6% a un 2,2%.
- Major prevalença en **homes** (2,9% envers les dones 1,4%).
- El perfil tendeix a ser una persona que juga setmanalment o diàriament i que fa un major consum d'alcohol i tabac.

Ús compulsiu d'internet

- Quan l'internet es converteix en una obsessió, provocant un deteriorament en les relacions familiars o socials que no tenen lloc a través de la pantalla o en el rendiment escolar o laboral, es considera que és ús compulsiu d'internet.
- L'EDADES indica que la tendència és en **ascens**. Existeix una major prevalença en els **homes**. **Un 3,5% de dones i un 3'9% dels homes fan un ús compulsiu d'internet**.
- La prevalença segons edat indica que qui fa un ús abusiu d'internet és en primer lloc **el grup d'edat comprès entre 15 i 24 anys** seguit del comprès entre 25-34 anys i com, a mesura que la franja d'edat disminueix aquesta també en fa un ús menys compulsiu.

Hi ha un increment de persones que juguen amb diners, tant a internet com de forma presencial.

L'ús compulsiu d'internet també va en ascens, especialment el grup d'edat comprès entre 15-24 anys.

2.1.4. Dades d'atenció a la drogodependència a Manlleu

La Xarxa d'Atenció a les Drogodependències (XAD) està formada per als centres d'atenció i seguiment a les drogodependències (CAS) que són centres ambulatoris públics i gratuïts especialitzats en el tractament de les addiccions.

S'hi realitza el procés rehabilitador de les persones amb problemes d'addicció a l'alcohol, cocaïna, èxtasis, heroïna i altres addiccions sigui amb substància o sense (addiccions comportamentals) amb un suport sanitari, psicològic i social.

Es constitueixen per equips multidisciplinaris (professionals de medicina, psiquiatria, infermeria, psicologia i treball social) atenent aspectes orgànics, psicològics i socials.

Les pàgines següents exposen el detall de les dades i indicadors disponibles del CADO de Vic, el centre d'atenció i seguiment de drogodependències on es deriva la població de Manlleu.

L'Informe del Sistema d'informació sobre drogodependències de Catalunya (SIDC) monitoritza l'activitat dels serveis especialitats d'atenció a la drogodependència utilitzant indicadors directes (enquestes de consum) i indirectes (demandes de tractament de serveis especialitzats).

Inici de tractament segons droga

A la taula s'hi observa com al Centre d'Atenció i Seguiment de Vic, la droga principal que ha iniciat més tractaments és l'alcohol, molt seguit de la cocaïna. Les dades són similars a Catalunya, però amb més presència de la cocaïna en el CAS de Vic.

Segons l'Informe Anual del 2019 del SID, a nivell de Catalunya, cal destacar que el percentatge d'heroïna respecte al total dels inicis de tractament ha anat disminuint representant l'any 2019 només un 10%.

També s'observa una disminució en els inicis de tractament per alcohol els darrers quatre anys. En canvi, el percentatge d'inicis per cocaïna ha incrementat des del 2015 i el cànnabis i el tabac s'ha mantingut força estable fen els darrers anys.

Persones en manteniment amb metadona

A la taula consta el percentatge de persones en manteniment amb dosis de 60mg o més de metadona, i la dosi mitjana diària a data 31 de desembre del 2019. S'hi observa que al CAS de VIC hi ha més percentatge de persones amb dosis majors a 60 mg que a la Regió Sanitària de la Catalunya Central i que al total de Catalunya.

Inici de tractament segons droga i centre. Any 2019

Centre	Heroïna	Cocaïna	Cànnabis	Alcohol	Tabac	Altres
CAS CADO de Vic	5 (1,8%)	96 (35,4%)	43 (15,9%)	106 (39,1%)	1 (0,4%)	20 (7,4%)
RS Catalunya Central	25 (2,9%)	235 (26,8%)	138 (15,8%)	378 (43,2%)	4 (0,5%)	96 (11,%)
Total Catalunya	1.521 (10,5%)	3.582 (24,7%)	2.045 (18,1%)	6.130 (42,2%)	520 (3,6%)	730 (5%)

Persones en manteniment amb metadona segons centre. Any 2019

Centre	Persones en tractament	Dosi superior o igual a 60 mg	Dosi mitjana diària (mg)
CAS CADO DE VIC	70	51,40%	59,40%
RS Catalunya Central	217	43,10%	55,20%
Total Catalunya	7.356	33,90%	52,00%

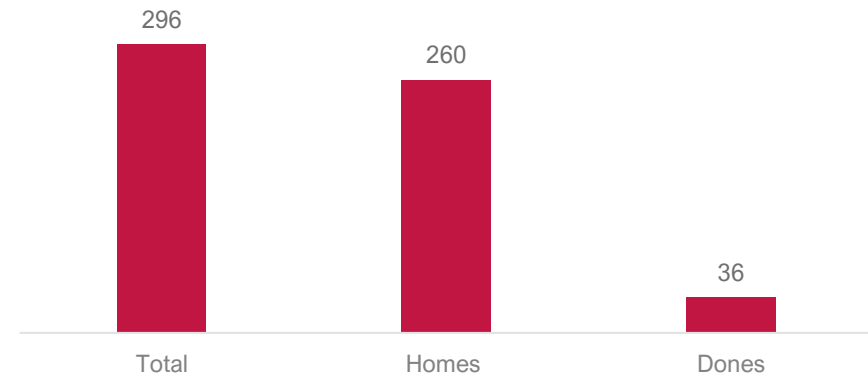
Font: SID. Sistema d'Informació sobre Drogodependències (Informe anual 2019)

Activitats de reducció de danys

Els serveis i programes de reducció de danys ofereixen una atenció sociosanitària a les persones que consumeixen drogues, amb l'objectiu de reduir l'impacte negatiu del consum en la salut física i psicosocial associat amb el consum per facilitar l'accés al tractament. Entre aquests serveis es troben el Programa d'intercanvi de xeringues (PIX), l'atenció sociosanitària, les sales de consum supervisat i el Programa de prevenció de sobredosis de Catalunya.

Tal i com s'observa a la taula, un total de 296 persones van ser ateses al CADO de Vic l'any 2019, un gairebé 90% d'aquestes eren homes.

Persones ateses al CADO de Vic (2019)

Activitat Programa d'intercanvi de Xeringues (PIX)

Activitat del PIX CADO (Vic)

Persones ateses		Persones injectores		Xeringues distribuïdes	
97		13		2	
Aconsellament/ Intervenció breu terapèutica	Sobredosis ateses	Cures bàsiques	Educació sanitària	Acompanyament	
491	0	2	154	0	

Font: SID. Sistema d'Informació sobre Drogodependències (Informe anual 2019)

2.1.5. Sancions i fets delictius associats a les drogues

En el següent apartat s'hi recullen dades sobre sancions i fets delictius associats a drogues a Manlleu.

La informació fa palès, que, a banda, de problemes de salut, les substàncies també generen problemes legals i de convivència al municipi reflectint una realitat que també cal abordar.

Les següents dades provenen de:

- Balanç trimestral de criminalitat del Sistema Estadístic de Criminalitat del Ministeri d'Interior.
- Policia Local de Manlleu
- Observatori seguretat viària del Servei Català de Trànsit.

El Ministeri d'Interior publica un **Balanç de Criminalitat** de cada any, en el que es recull l'evolució de la criminalitat registrada a l'any cada trimestre i acumulada anual.

Aquestes xifres s'obtenen a partir de la **informació registrada per la Policia Nacional i Guardia Civil, la policia autonòmica -els Mossos d'Esquadra- i per la Policia Local** que facilita dades a les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat per als municipis de més de 20.000 habitants.

Els indicadors de seguretat acumulen informació relativa a diferents delictes, però, per aquest estudi s'ha utilitzat l'indicador de delictes **per tràfic de drogues**.

Cal destacar que no s'han obtingut dades anteriors al 2019, ja que anys anterior l'indicador acumulava dades únicament dels municipis de més de 30.000 habitants (per tant, s'excloïa Manlleu que té una població menor)

Tal i com s'indica al quadre, si es fa una comparativa dels delictes per tràfic de drogues registrats entre 2019 i 2022 a Manlleu s'observa com, dins aquest període de temps, l'any 2022 s'enregistraren només 2 delictes per tràfic de drogues (7 l'any 2021).

Si ho comparem amb el municipi veí de Vic, observem que té unes xifres una mica superiors a Manlleu en quant a delictes per tràfic de drogues (12 a 2022), però, cal destacar que Vic té una població que dobla la de Manlleu.

En comparació amb altres localitats, **es pot afirmar que Manlleu té un volum baix de delictes penals per tràfic de drogues**.

Font: Balanç de criminalitat. Font: sistema estadístic de criminalitat. Ministeri d'Interior

Delictes per tràfic de drogues	2019	Any 2020	Any 2021	2022
Província de Barcelona	1.721	2.090	2.833	2.893
Badalona	51	39	67	50
Barberà del Vallès	3	8	9	9
Barcelona	519	818	1.073	1.593
Castellar del Vallès	6	2	4	8
Castelldefels	10	9	11	16
Cerdanyola del Vallès	10	6	14	6
Cornellà de Llobregat	18	14	34	36
Esparreguera	3	5	4	2
Esplugues de Llobregat	7	10	9	7
Les Franqueses del Vallès	4	6	2	1
Gavà	5	4	9	7
Granollers	11	24	11	13
L'Hospitalet de Llobregat	89	114	116	109
Igualada	10	7	6	8
Manlleu	1	5	7	2
Manresa	15	21	14	16
Martorell	12	13	11	7
Masnou (El)	3	0	4	0
Mataró	27	32	26	37
Molins de Rei	3	5	5	6
Mollet del Vallès	15	20	20	11
Montcada i Reixac	4	10	21	17
Olesa de Montserrat	3	2	6	9
Pineda de Mar	7	6	11	14
Prat de Llobregat (El)	254	333	561	253
Premià de Mar	2	2	5	2
Ripollet	6	4	7	5
Rubí	13	15	24	19
Sabadell	69	65	76	82
Sant Adrià de Besòs	30	34	25	36
Sant Andreu de la Barca	5	3	9	7
Sant Boi de Llobregat	11	14	12	19
Sant Cugat del Vallès	10	11	13	8
Sant Feliu de Llobregat	2	3	8	2
Sant Joan Despí	3	4	6	6
Vilassar de Mar	0	2	1	3
Sant Pere de Ribes	4	5	7	4
Sant Quirze del Vallès	3	2	4	0
Santa Coloma de Gramenet	9	16	21	10
Santa Perpètua de Mogoda	16	32	115	26
Sant Vicenç dels Horts	4	3	4	7
Sitges	24	14	10	10
Terrassa	30	32	42	37
Vic	7	4	8	12
Viladecans	4	10	8	4
Vilafranca del Penedès	2	3	5	8
Vilanova i la Geltrú	4	13	10	15

Font: Balanç de criminalitat. Font: sistema estadístic de criminalitat. Ministeri d'interior

Dades sobre sancions o faltes administratives fer fets associats a les drogues

Les dades inclouen l'activitat de la Policia Local i dels Mossos d'Esquadra.

Les principals conclusions sobre les dades, aportades per la Policia Local, són:

- Hi ha un increment de l'activitat policial -especialment la incorporació d'un gos a la brigada- que dona com a resultat un major volum de denúncies en els darrers dos anys.
- S'observa un nombre important de reincidents en l'activitat de venda i tinença de drogues. Aquests sobretot són joves però també s'hi troben persones de mitjana edat.
- La droga més habitual és la marihuana i en segon lloc cocaïna (aparició de la cocaïna rosa), speed i èxtasis.
- No es tenen les dades de denúncies segregades per edat.
- Un 90% de denúncies per conduir sota els efectes de consum són per via administrativa.
- La pràctica del botellot va incrementar durant la pandèmia de la Covid-19 i s'ha mantingut fins a dia d'avui.

Sancions i fets delictius associats a les drogues a Manlleu

Delictes i faltes administratives (sancions)		2017	2018	2019	2020	2021
Delictes	Contra la salut pública (consum)	1	9	2	6	6
Faltes administratives	Consum, tinença o abandonament estris	x	93	86	153	103
Detencions		2017	2018	2019	2020	2021
Per delictes contra la salut pública		x	0	8	23	9
Intervencions en matèria de trànsit		2017	2018	2019	2020	2021
Atestats de trànsit per delictes contra la seguretat viària per consum de substàncies (via penal)		x	0	2	0	0
Denúncia per conducció sota els efectes de consum de substàncies (via administrativa)		26	30	40	x	29

Font: Policia Local de Manlleu

2.2. Quina és la percepció dels agents que actuen a Manlleu?

Per fer una diagnosi qualitativa, s'ha entrevistat a 19 professionals de diferents serveis o organismes que:

- Treballen amb la població diana a qui va dirigit el Pla Aterra.
- Gestionen –de manera directa o indirecta- recursos o serveis de l'àmbit de les addiccions a Manlleu.

En aquestes entrevistes els informants clau han exposat:

1. Quines són les manifestacions associades a les addiccions que tenen major incidència a Manlleu.
2. Quines són els principals factors causals que cal abordar
3. Possibles línies d'acció per fer-hi front.
4. Valoració del Pla Aterra 2017-2020.

Les entrevistes realitzades s'han completat amb una enquesta a una vintena d'usuaris del CADO-VIC, per conèixer la seva valoració sobre la incidència de les addiccions i especialment, les causes i les accions més efectives per atendre a les persones que han caigut en una addicció.

A les següents pàgines s'exposen les principals aportacions realitzades per tots aquests informants clau.

Professionals entrevistats

1. Fina Casacoberta, Cap d'estudis Institut del Ter
2. Iolanda Salamanca, Coordi FP IES Antoni Pous
3. Elena Borge, Cap d'estudis Escola Casals
4. Moisès Gimeno, Sergent policia local Pla Aterra
5. Miquel Àngel Roman, Director tècnic Fundació Projecte i Vida
6. Vicenç Davesa, Director de La Salle
7. Jordi Verdaguer, psicòleg clínic referent CADO i CSMIJ
8. Núria Font, tècnica Educació
9. Enric Mayo, tècnic d'Esports
10. Mercè Sayol, tècnica Participació Ciutadana, Temps x temps
11. Cristina Ramírez, treballadora social del CAP
12. Rosa Casas, treballadora social pediàtrica del CAP de Manlleu
13. Margarita Sala, referent de benestar emocional del CAP
14. Silvia Rovira, tècnica d'intervenció comunitària del Consell Comarcal d'Osona
15. Ma Dolors Coll, cap de servei de promoció de la salut de l'Agència de Salut Pública d'Osona
16. Lúcia Barri, Cap de Proximitat i de l'Oficina de Relacions amb la Comunitat dels Mossos d'Esquadra
17. Laura Páez, Educadora social dels Serveis Socials de Manlleu
18. Albert Corominas, coordinador de FP Institut Antoni Pous
19. Gerard Bover, Tècnic d'intervenció comunitària (Consorti de Serveis Socials d'Osona).

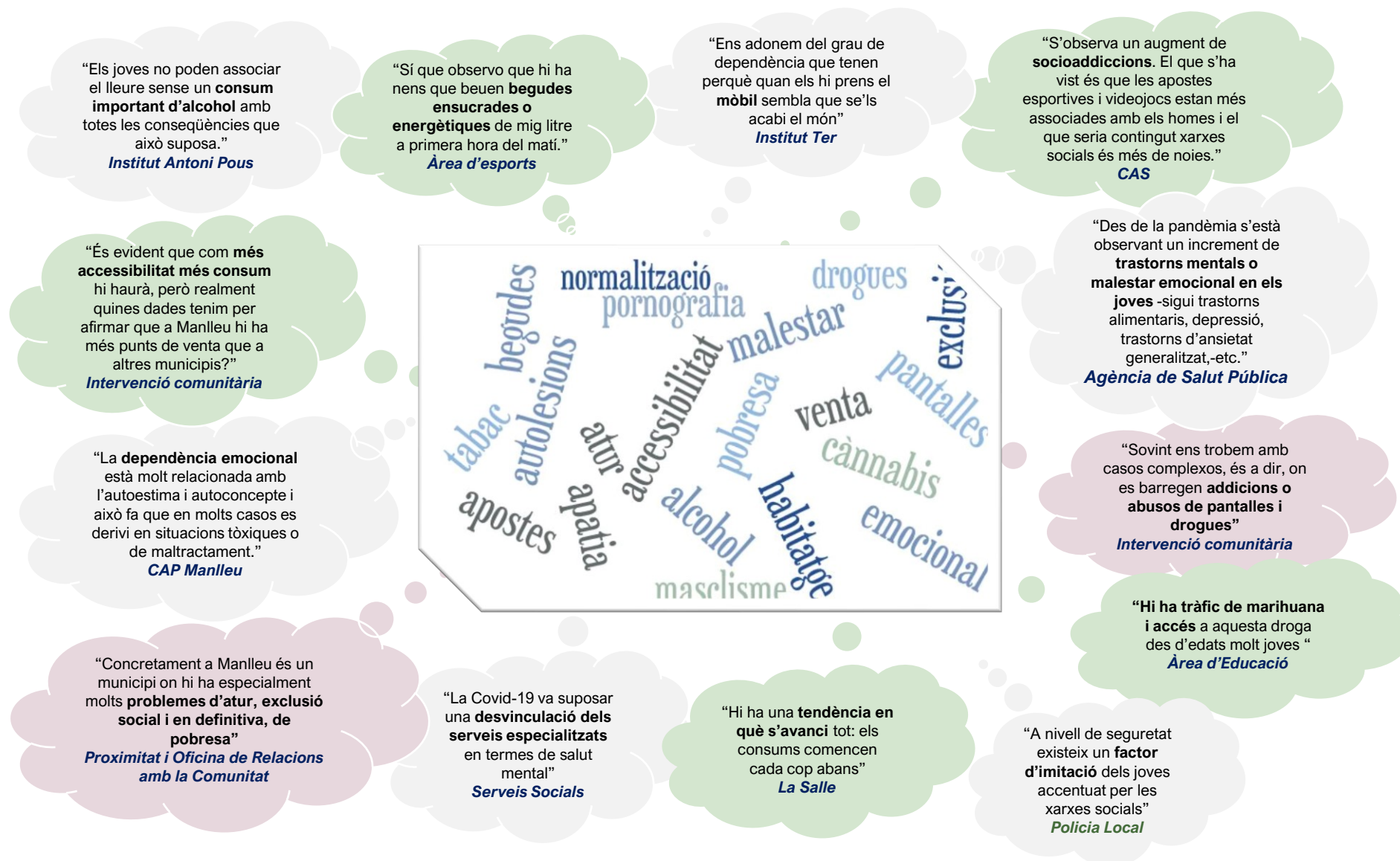
2.2.1. Formes de consums de risc amb major incidència a Manlleu

- Els entrevistats coincideixen en el fet que la **sobreexposició a les pantalles** és molt present a la societat en general, especialment en els adolescents i els joves. Aquesta es manifesta en:
 - **El rendiment acadèmic:** s'observa dispersió a classe per l'ús del mòbil; alteracions en el descans que provoca absentisme i poca concentració a l'aula i una afecció en els hàbits d'estudi.
 - **L'àmbit familiar:** bona part de les famílies no saben lidiar amb actituds i comportaments derivats d'un consum excessiu de pantalles en els adolescents ni marcar límits d'ús de les noves tecnologies. Això es manifesta en la dificultat dels centres educatius per aplicar mesures de control dels mòbils.
- Es detecta **consum d'alcohol associat al lleure a totes les edats**, especialment adolescents i joves com a resultat d'una normalització social de pràctiques de consum de risc i una laxitud compartida entre els diferents agents: centres educatius, famílies i serveis municipals.
- **Plantació i tràfic de marihuana** com a conseqüència d'una normalització del consum del cànnabis.
- Percepció per part dels entrevistats que actualment l'edat d'inici al consum (tabac, alcohol, cànnabis i pornografia) es

produeix a edats més precoces.

- Increment del consum de **begudes energètiques** en els adolescents.
- **Problemes de salut mental, trastorns de comportament alimentari i increment d'autolesions** agreujats per la Covid-19 i/o acompanyats d'una manca de projeccions vitals, apatia i malestar emocional generalitzat.
- **Discordança entre els entrevistats en relació a la incidència de consum a Manlleu:** una part dels agents entrevistats considera que hi ha un major consum que a altres municipis veïns, en canvi, una altra part defensa que aquesta percepció pot estar fonamentada per una estigmatització i rumorologia en comptes de dades que ho avalin.
- En menor mesura, alguns entrevistats esmenten l'augment:
 - Actituds masclistes, relacions tòxiques i violència de gènere.
 - Consum de pornografia
 - Pressió estètica
 - Jocs i apostes
 - Consum de psicofàrmacs

Diagrama 4. Formes de consums de risc amb major incidència a Manlleu

2.2.2. Factors causals dels consums de risc i de les addiccions

Els agents entrevistats consideren les addicions i/o dependències són multicausals, és a dir les variables que incideixen no són excloents entre sí sinó que actuen conjuntament.

La manca de projectes vitals, la desvinculació comunitària, la desestructuració del temps quotidià, l'avorriment, el malestar emocional i la soledat són senyalats com a factors de risc, juntament amb la gran accessibilitat de les substàncies i tecnologies que generen addiccions, la capacitat insuficient dels serveis existents per fer una atenció precoç i pròxima, i la manca d'una xarxa familiar capaç de proporcionar el suport necessari.

Els consums de risc es donen en totes les edats. Amb tot, l'adolescència i la joventut és una etapa que requereix especial atenció per estar associada a l'experimentació i a una menor percepció de risc.

La iniciació de consums de risc en aquesta etapa generalment no condueix a addiccions però sí ho fa en alguns casos, encara que puguin passar anys fins que el problema deriva en conseqüències greus i la persona en pren consciència

Entre els factors més destacats, es mencionen:

Factors socials

- Taxa de pobresa elevada en comparació a municipis veïns que propicia la recerca d'ingressos en el cultiu i venda de drogues (sobretot cànnabis).
- Accessibilitat a la compra de drogues il·legals per l'existència de molts punts de venda al municipi.
- Facilitat en la compra d'alcohol i tabac en els establiments i comerços independentment de l'edat del consumidor.
- Màrqueting i publicitat envers substàncies i pràctiques addictives en els mitjans de comunicació i xarxes socials (alcohol, begudes ensucrades o energètiques, apostes i jocs).
- Promoció econòmica i cultural de l'alcohol fins i tot a escala institucional. Com a exemple, es menciona que l'Ajuntament promou el Canta-bars, activitat que propicia el consum de cinc o més begudes alcohòliques en una mateixa ocasió de consum.
- Normalització de l'alcohol associat a l'oci per part de la societat i transmissió generacional d'aquesta: la cultura i les celebracions familiars van lligades al consum.
- Manca d'alternatives d'oci creades per als joves del municipi. La majoria d'activitats que es realitzen no interpel·len al col·lectiu jove i adolescent. Aquesta situació possibilita que aquests trobin en el consum de substàncies tòxiques una oportunitat d'entreteniment.

- Falta d'una oferta esportiva accessible econòmicament i diversificada que permeti atreure diferents capes de la població, sobretot dones adolescents. La manca d'activitat física pot desplaçar l'atenció cap a dinàmiques que poden incitar el consum.
- Invasió tecnològica: increment de l'ús de tecnologia en tots els àmbits (ús en l'educació, burocràcia, àmbit domèstic) propiciant-ne un ús excessiu en molts casos i una addicció en conseqüència.

Factors individuals

- Baixa percepció de risc de les addiccions a les pantalles i a les begudes energètiques per part de la població en general.
- Manca d'habilitats parentals que permetin crear un entorn i modelatge òptim per als infants i adolescents. En molts casos les famílies no són promotores de salut: no disposen d'estratègies o d'eines que afavoreixin la prevenció i detecció.
- Desvinculació del sistema educatiu que remet a una desestructuració del temps i d'hàbits saludables, així com en l'absència de responsabilitats.
- Malestar emocional, apatia i trastorns mentals en els joves accentuada pels efectes de la Covid-19.
- Manca de referents i cercle social desadaptatiu: es detecta que alguns adolescents passen moltes hores al carrer i s'agrupen amb joves de més edat, més experimentats en el consum i que poden exercir pressió de grup per portar a terme certes

pràctiques.

- Patir episodis de maltractament, abús sexual, assetjament durant la infància i adolescència pot incitar a trobar en el consum un atenuant del malestar creat.

Serveis i programes especialitzats de resposta

- Eficàcia limitada de les accions preventives com ara bé els tallers, ja que, en la majoria de casos, no hi ha un seguiment, implicació del tutor ni avaluació d'aquest.
- Els programes i recursos per prevenir i pal·liar les addiccions sovint són temporals i poc estables.
- Dificultat d'accés, derivació i seguiment als serveis públics de salut mental per la sobresaturació d'aquests.
- Manca de coneixement per part de la població i dels mateixos professionals dels actius disponibles per fer front a les addiccions.
- Accés als centres de tractament de les addiccions en edats avançades quan la problemàtica ja és severa, i, en conseqüència més difícil de tractar.
- Serveis especialitzats sobresaturats: llistes d'espera elevades, manca de seguiment, etc. que propicia la desvinculació de qui ja hi ha accedit.

Diagrama 5. Factors causals més rellevants

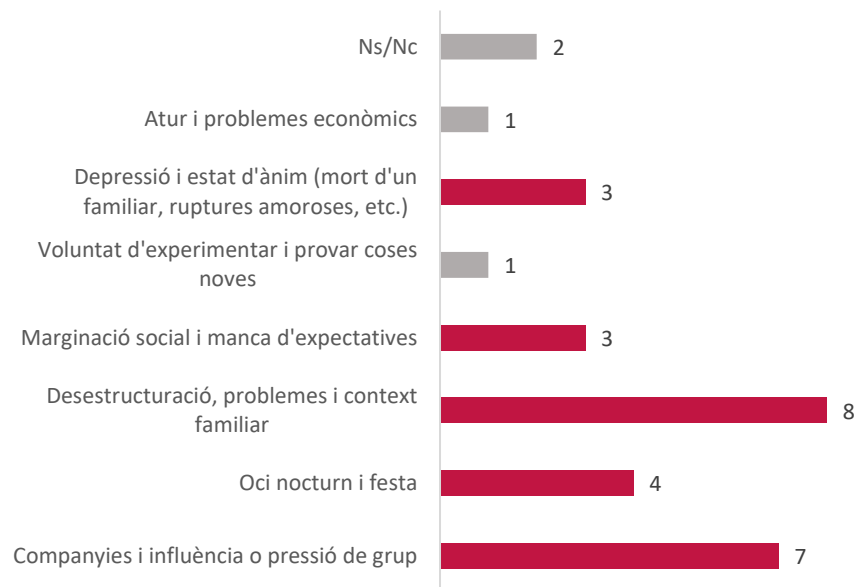
Segons les persones usuàries del CADO-VIC consultades, la desestructuració familiar i els problemes derivats de l'entorn i el context familiar són les situacions que més poden propiciar a què alguna persona caigui en una addicció, seguit de les companyies, influència i pressió de grup.

Per altra banda, l'oci nocturn i la festa és també considerat per alguns consultats com un ambient que facilita el consum de certes substàncies.

Finalment, la salut mental o el benestar emocional, així com la manca d'expectatives i la marginació social s'apunten com a situacions condicionants a tenir en compte.

“Les companyies i les persones de les que et rodeges”
 “Dependència emocional o ruptura de parella”
 “Les persones amb famílies desestructurades tenen més risc”
 “Tenir un mal moment, problemes familiars o amb els amics”
 “Sortir de festa i l'oci nocturn”
 “Depressió, estar a l'atur, separacions amoroses”
 “Tancar-se en un mateix, voler evadir-se dels problemes”
 “Marginació social”

Quines situacions creus que porten a una persona a caure en una addicció? (resposta oberta)

Font: Consulta a usuaris del CADO-Vic. Desembre 2022

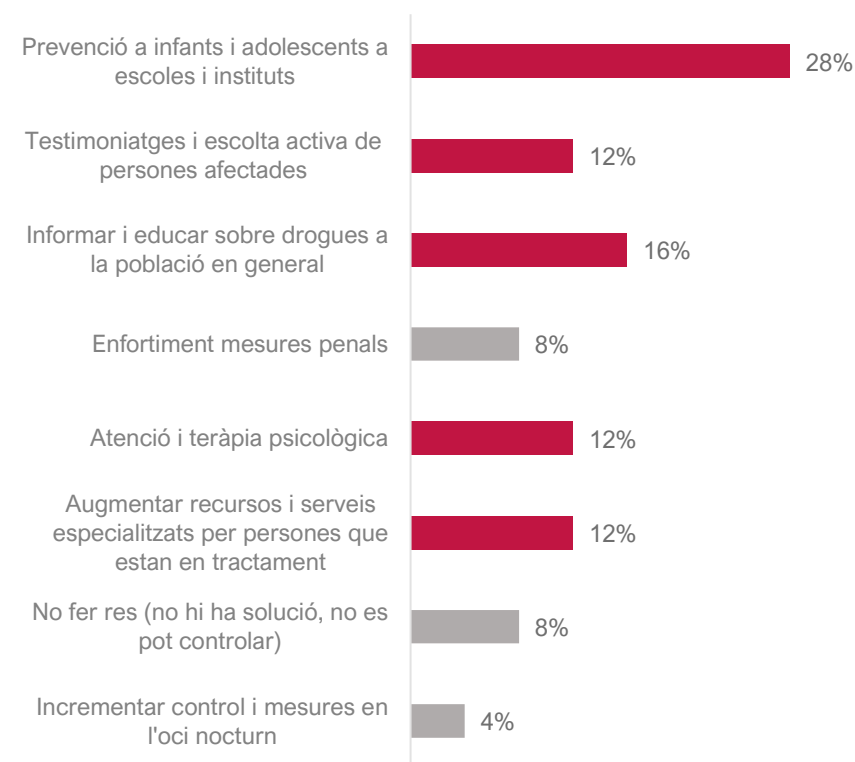
En preguntar que creuen que caldria fer per evitar que les persones comencin a fer consums de risc, els usuaris del CADO-Vic consultats consideren important l'educació sobre drogues a la població, especialment a infants i adolescents mitjançant xerrades o programes als centres educatius. Alguns consultats consideren que, comptar amb el testimoniatge de persones que han patit una addicció podria ser una bona manera de fer arribar a la població aquesta informació.

Així mateix, s'exposen que caldria incrementar els recursos destinats a atenció i teràpia psicològica per tal de millorar el benestar emocional de la població i evitar que caiguin en consums.

En menor mesura, els consultats defensen un reforç del control i mesures sigui en l'oci nocturn o en el consum i tinença de drogues.

“Coneixement directe del que és l'addicció a partir de gent afectada”
 “Crear centres on la gent se senti més acompanyada”
 “Molta prevenció: programes a les escoles”
 “Informació i educació”
 “Evitar festes amb gran consum d'alcohol”
 “Prohibir les drogues”
 “Teràpies per aprendre a gestionar el malestar d'altres maneres”
 “Es impossible controlar els consums de risc. Dedicaria més recursos a les persones que s'han fet addictes”.

Què creus que cal fer per evitar que les persones comencin a fer consums de risc? (resposta oberta)

Font: Consulta a usuaris del CADO-Vic. Desembre 2022

Els usuaris del CAS consultats coincideixen en la importància de l'acompanyament de professionals en addiccions i dependències a l'hora d'ajudar a una persona quan ja ha caigut en una addicció. S'exposa que el seguiment i control i, en el cas que sigui necessari, l'ingrés a un centre especialitzat és el primer pas perquè una persona pugui recuperar-se.

Així mateix, el suport de la família i l'entorn durant el procés de tractament s'esmenta com a important per assegurar, per una banda, una vinculació continuada de la persona als recursos de tractament i, per altra banda, incentivar-la a la presa de consciència i voluntat de canvi.

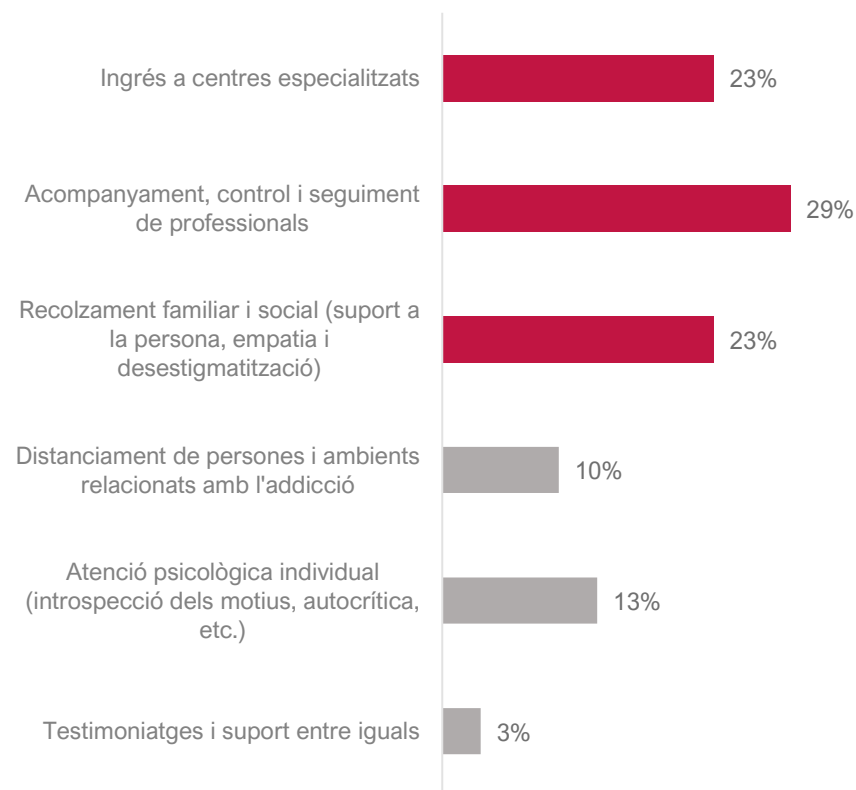
Els usuaris consultats coincideixen que el que més els ha ajudat a fer front una addicció és assistir a serveis i centres especialitzats i l'acompanyament de professionals.

El suport familiar torna a ser per als entrevistats un condicionant rellevant per fer front una addicció.

Per altra banda, la força de voluntat, la teràpia en grup, el distanciament de persones i ambients relacionats amb l'addicció i els fàrmacs per alleugerar símptomes d'abstinència també són respostes esmentades pels usuaris consultats.

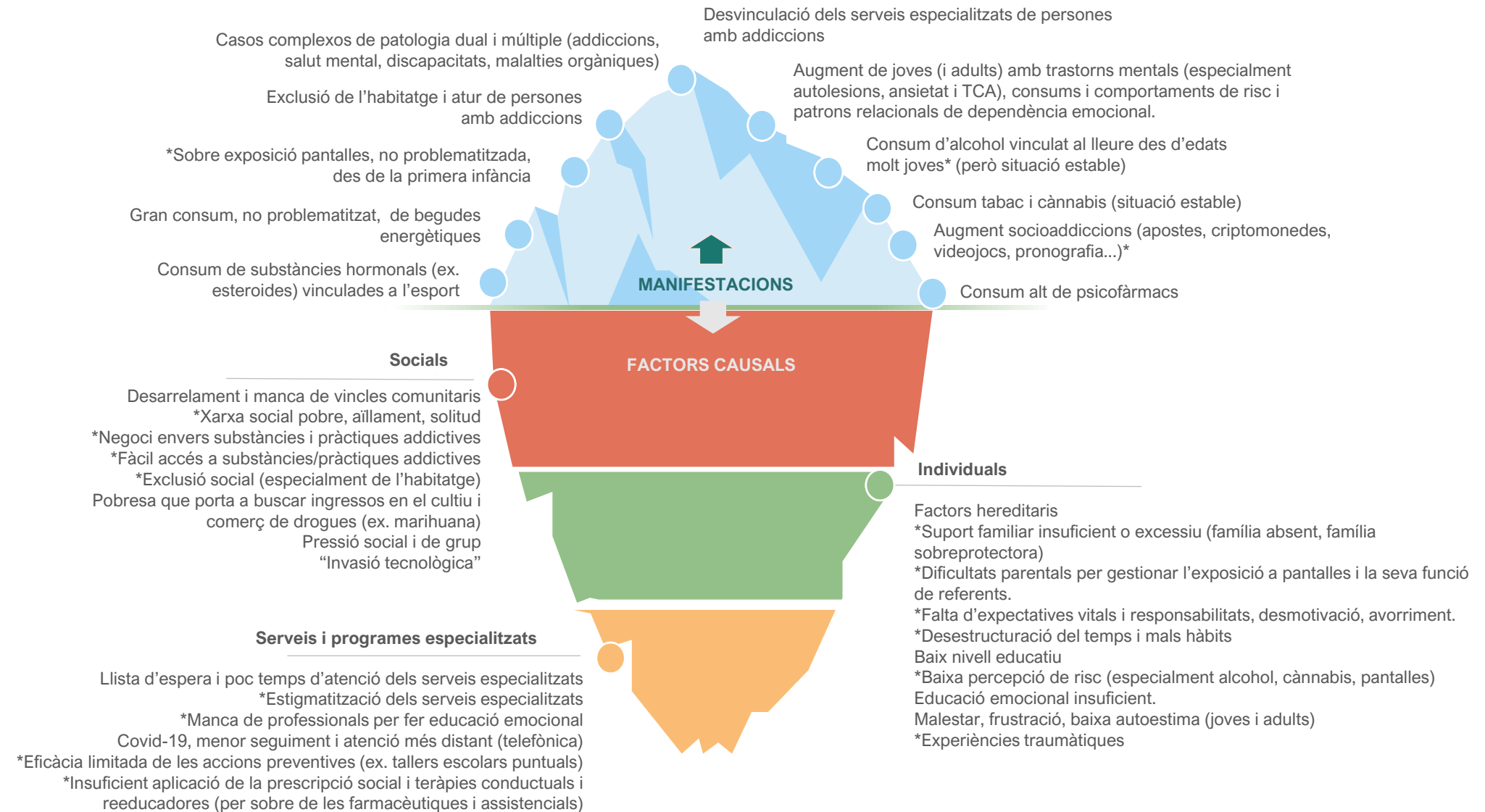
"Ingressar en un centre"
 "Canviar d'amistats i companyies per poder canviar de rol"
 "Demandar ajuda a familiars i metges"
 "Demandar ajuda als professionals, jo estic molt content amb l'atenció a Osona Salut mental"
 "Fent teràpia"

Un cop una persona ha caigut en una addicció, quina creus que és la manera més útil d'ajudar-la? (resposta oberta)

Font: Consulta a usuaris del CADO-Vic. Desembre 2022

Diagrama 6. Resum de consums de risc i factors causals a Manlleu

*Aspectes especialment destacats a les entrevistes.

Diagnosi d'addiccions a Manlleu: Aspectes destacats pels informants clau

Pantalles: L'abús i addicció a pantalles és el consum de risc que més preocupa per estar estès a totes les edats (des de la petita infància), comptar amb tolerància social i disposar les famílies de poques eines per aturar-lo (a més de ser sovint elles mateixes mals referents). La pandèmia n'ha reforçat l'abús.

Entre les noies/dones l'abús està relacionat sobretot amb les xarxes socials i entre els nois/homes amb els jocs i apostes.

Les **conseqüències** són triples:

- Addiccions (ludopaties)
- Malalties mentals (ansietat, TCA, insomni...)
- Comportamentals: absentisme escolar, baix rendiment, aïllament.

Drogues il·legals: el consum més estès és el cànnabis, ja que està normalitzat entre els joves (poca percepció de risc) i ha proliferat una gran economia informal al seu voltant (cultiu i venda) que cala especialment en entorns i col·lectius afectats per l'exclusió social i la precarietat econòmica.

Manlleu es percep com un municipi amb molta droga, per la confluència de tres factors:

- Casos reals de cultiu, tràfic i consum.
- Segregació i visibilització a l'espai urbà d'homes immigrants associats al tràfic de droga (estigmatització).
- Intensa acció policial per detectar i actuar davant cultiu, tràfic i consum de droga (presència a l'espai públic, col·laboració amb Endesa, drons tèrmics, unitat canina...).

El consum d'altres drogues il·legals (cocaïna, etc.) es considera estabilitzat i tenen un rebuig social més elevat.

Begudes excitants: preocupa el consum abusiu de begudes "energètiques" entre els joves.

El consum és en molts casos diari i en envasos de gran format. Es tracta d'un consum socialment tolerat, inclús per les famílies.

El preu tan reduït i la distribució tant accessible (supermercats, petits comerços, màquines de vending...) i un màrqueting molt dirigit a joves expliquen l'extensió del seu consum.

Alcohol: L'alcohol és un consum de risc arrelat culturalment, de fàcil accés, associat a l'oci i a celebracions (inclús promogudes per les institucions públiques). No hi ha constància que actualment hi hagi més consum ni més addicció, però preocupa el fenomen dels botellots, l'edat precoç d'iniciació i el fet que siguin una pràctica que s'ha estès en les noies, a més dels nois.

Tabac: El tabac és un tipus de consum de risc que tendeix a disminuir. És un tipus de consum que compta amb una normativa restrictiva que facilita el seu control. Amb tot, el consum continua sent elevat entre els joves (especialment durant l'educació secundària i entre les noies).

Actualment, proliferen derivats com els *vapers* que també són perjudicials i sobre els que hi ha molta desinformació.

Psicofàrmacs: Es desconeix fins a quin punt hi ha un consum important sense recepta però hi ha indicis d'augment. D'altra banda, preocupa la tendència a medicar problemes lleus de salut mental o malestars emocionals que podrien tractar-se amb psicoteràpia o prescripció social si es disposés de més serveis/professionals de salut mental.

S'enregistra un augment significatiu de trastorns de la salut mental, especialment en joves i també de patologies duals (addiccions + trastorn mental), que requereixen atenció especialista.

Diagrama 7. Resum de la diagnosi de consums de risc i addiccions a Manlleu

3. Avaluació del Pla Aterra 2017-2022

El present Pla Aterra pren el relleu del Pla Aterra anterior, 2017-2022.

Durant les entrevistes de diagnosi, s'ha preguntat als agents clau que són membres de la comissió tècnica i que han estat implicats en l'execució del Pla Aterra anterior, quina és la valoració sobre les accions executades.

Es presenten a continuació, en síntesi, els resultats d'aquesta avaluació.

Resum d'eixos i accions del Pla Aterra 2017-2022

EIX 1: PLANIFICACIÓ DIFUSIÓ I COORDINACIÓ

- Continuar impulsant la coordinació de les activitats de prevenció de drogodependències al municipi
- Promoure la col·laboració comunitària en la intervenció sobre drogodependències
- Reforçar el paper dels joves en el nou Pla de Prevenció de Drogodependències
- Establir una estratègia de comunicació que faciliti la visualització i difusió d'activitats i presència del Pla
- Recuperar la figura dels/les educadors/es de carrer al municipi com a recurs de treball de proximitat i prevenció amb la població jove

EIX 2: CONEIXEMENT I FORMACIÓ

- Augmentar la informació i la formació dels "agents socials" que poden incidir d'una manera efectiva en la prevenció, detecció i orientació
- Formar agents de salut per una prevenció de proximitat
- Garantir l'accés de la població adolescent i jove a una informació i una educació sobre les drogues, suficient i adequada a les seves necessitats específiques.

EIX 3: INFORMACIÓ I EDUCACIÓ SOBRE DROGUES

- Garantir l'accés de la població adolescent i jove a una informació i una educació sobre les drogues, suficient i adequada a les seves necessitats específiques.
- Incorporar les famílies en el treball de prevenció de drogodependències entre els joves.
- Diversificar mesures d'actuació preventiva en medi obert i/o comunitari

EIX 4: DETECCIÓ I CONSUM DE DROGUES

- Potenciar la detecció de consums de risc i/o problemàtiques
- Promoure l'acció preventiva i de reducció de riscos en contextos de consum i entorn festiu
- Fomentar el consum responsable des dels establiments d'hostaleria i restauració
- Potenciar opcions i alternatives saludables d'ús del temps lliure

EIX 5: PERSONES DROGODEPENENTS

- Promoure accions de reducció de danys amb poblacions de consum problemàtic de drogues
- Potenciar la derivació de persones dependents als recursos públics d'atenció a les drogodependències (CADO Osona)

Valoració Pla Aterra 2017-2022

Aspectes positius més destacats:

- Valoració positiva de les reunions de seguiment del Pla: les trobades permetien posar en comú el que feia cada servei i conèixer els recursos del municipi.
- Coincidència en què les trobades amb altres agents, persones i serveis de Manlleu (com la reunió de la comissió tècnica) són enriquidores i posen en valor la qualitat i voluntat de millora dels professionals que treballen.

Aspectes negatius més destacats:

- La pandèmia de la Covid-19 va suposar una interrupció de les reunions de seguiment periòdiques que es realitzaven.
- Sensació generalitzada entre els entrevistats que malgrat la voluntat i ambició del Pla, les accions que finalment es van acabar implementat eren les més fàcils d'executar com ara bé tallers als centres educatius, en detriment d'altres accions que impliquen més recursos com ara bé incorporar dinamitzadors de carrer.
- Les accions que es van executar tenien un caràcter únicament preventiu: xerrades a les escoles i instituts i sensibilització dels riscos de consum a les festes municipals.

- Manca d'optimització dels recursos, serveis infrautilitzats per la manca de coneixement i comunicació entre actius de salut.
- Accions plantejades unidireccionals i d'execució individual: manca de direcció i articulació en un projecte transversal.
- Pla poc operatiu: manca de directius clares als centres educatius sobre com actuar davant casos complexos o sospites de consum.
- Els dubtes envers les addiccions els resolien altres entitats existents al territori abans que els recursos especialitzats.

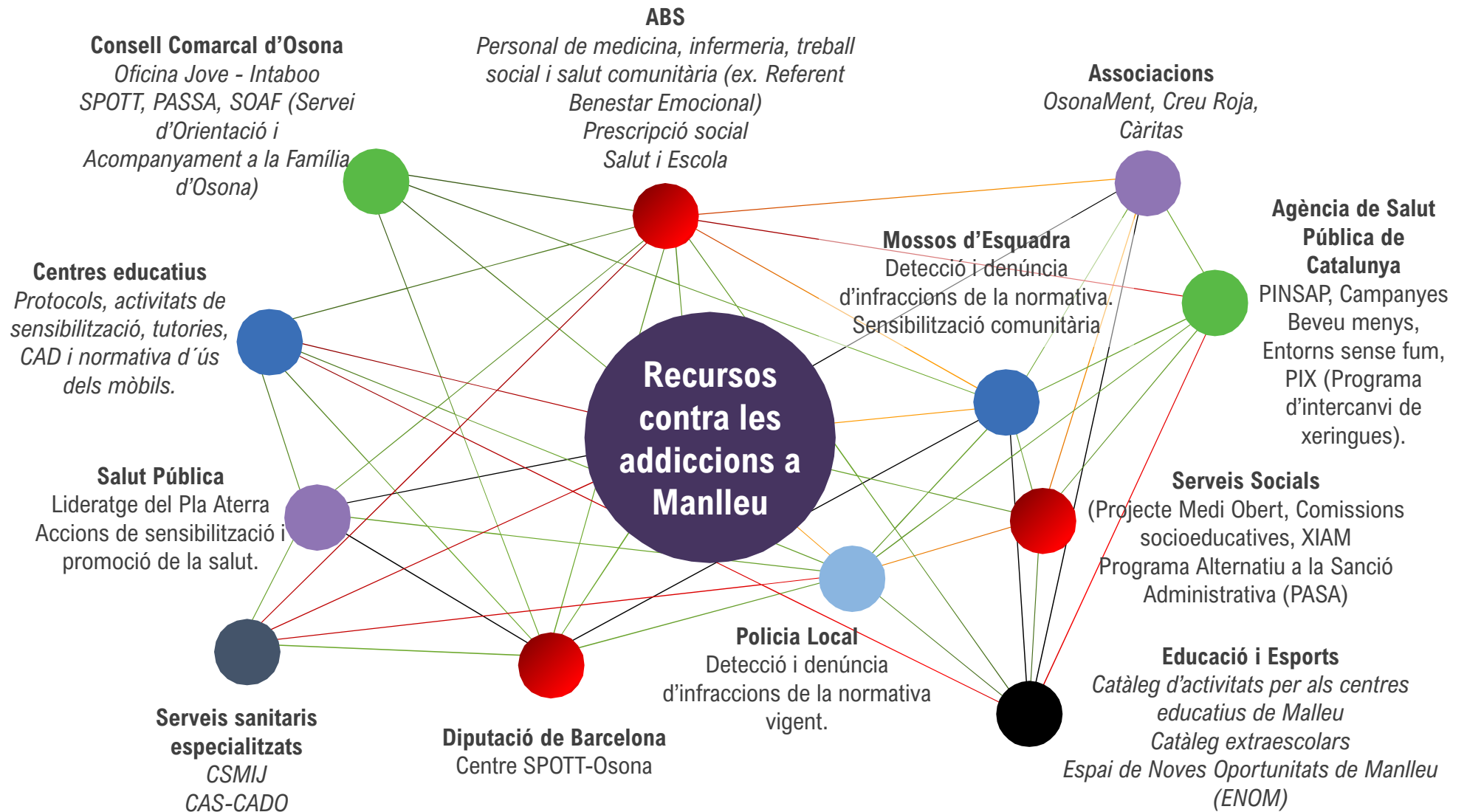

4. Serveis i programes per fer front a les addiccions

El següent apartat fa un mapeig de recursos, programes i serveis operatius a Manlleu per prevenir, detectar, atendre i reparar conductes de risc en l'àmbit de les addiccions.

S'exposa el conjunt de recursos, i a continuació s'expliquen alguns exemples de programes i recursos.

Diagrama 8. Xarxa de recursos contra les addiccions a Manlleu

EXEMPLES DE RECURSOS DE PREVENCIÓ I DETECCIÓ

Programa Salut i Escola

És un programa impulsat per al Departament d'Ensenyament i el Departament de Salut que compta amb la presència de personal d'infermeria de l'EAP de Manlleu als centres educatius i que té com a destinataris els alumnes de 3er i 4t d'ESO i batxillerat que vulguin consultar algun aspecte relacionat amb salut mental, afectiva i sexual, consum de drogues i alimentació.

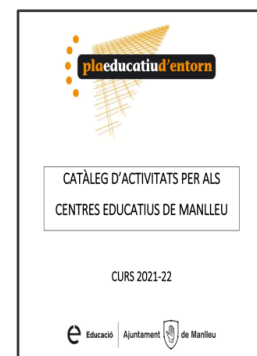
A nivell individual hi ha una consulta oberta dins el centre educatiu i a nivell col·lectiu es fan tallers educatius a 3er i 4t d'ESO.

Catàleg d'activitats educatives per als centres educatius

És un catàleg que recull l'oferta de tallers, visites i recursos pedagògics que l'Ajuntament de Manlleu i altres serveis públics ofereix als centres educatius.

Aquesta oferta pretén posar a l'abast dels centres algunes eines per complementar els continguts que es treballen a classe. Hi ha tallers de drogodependència com ara: *Anem de Festa!*, *No em Ratllis!*, *Prevenió en el consum de Tabac*, *Què ens venen del tabac?* *Raps & Drugs*, *Taller de prevenció del consum*, *Taller preventiu "i si no..."*.

Material "L'Oci jove és saludable: La prevenció comença abans de les festes" de la Comissió Tècnica Joves i Oci Saludable (PINSAP Catalunya Central)

Té l'objectiu de donar eines a les entitats i administracions que organitzen festes. El material elaborat consta d'una infografia i recull de bones pràctiques per al foment de la salut en el context de l'oci jove, com a full de ruta per a les festes locals.

Servei responsable

El programa Servei Responsable s'ha aplicat a Manlleu en el marc del Pla Aterra 2017-2020. Consisteix, entre d'altres activitats, en tallers formatius adreçats a professionals de la restauració i l'oci nocturn. Els tallers formen sobre primers auxilis bàsics, estratègies de prevenció de conductes violentes, pautes de dispensació raonable d'alcohol o perspectiva de gènere. Doten els establiments vinculats al programa amb una placa distintiva i amb material de sensibilització. El programa és una iniciativa del Plan Nacional sobre Drogas i compta amb finançament de la Unió Europea.

Programa Beveu Menys

És un projecte col·laboratiu internacional de la OMS que té com a objectiu difondre a Catalunya les estratègies de detecció i intervenció en matèria d'alcohol a atenció primària. Va dirigit a professionals d'atenció primària i a la població especialment aquella amb consum de risc. Designa referents a les ABS, ofereix suport i formació a través de materials per l'autoavaluació i sensibilització de la població, promou activitats protocol·litzades d'identificació i intervenció en els problemes d'alcohol en els CAPs. Promou la Setmana de Sensibilització sobre els riscos del consum d'alcohol.

Atenció Primària Sense fum

És un programa dirigit als professionals de l'atenció primària que té com objectiu que l'aire del CAP estigui lliure de fum per protegir la salut dels professionals que hi treballen, millorar de forma significativa el perfil d'actituds i comportament sobre el tabac dels professionals que hi treballen i aconseguir que l'atenció primària assumeixi el seu paper exemplar i faciliti la disminució de la prevalença del consum de tabac en la població.

EXMPLES DE RECURSOS D'ATENCIÓ I REPARACIÓ

Programa Alternatiu a la Sanció Administrativa (PASSA)

Es tracta d'una intervenció socioeducativa per a joves menors (entre 14 i 17 anys) sancionats per primera vegada per tinença o consum a l'espai públic. És un treball individual i familiar. Actualment, per un problema administratiu està paralitzat.

Centre SPOTT-Osona

És un servei gratuït de la Diputació de Barcelona i descentralitzat a Vic (Oficina Jove d'Osona-Vicjove) d'atenció a menors d'edat amb problemes d'addicció a drogues i/o dependència i recolzament a les seves famílies. Ofereix tractament a menors d'edat i atenció a les seves famílies i ofereix recolzament al personal tècnic municipal i a altres professionals que treballen amb menors per a addiccions a substàncies i pantalles.

PIX- Programa d'Intercanvi de Xeringues

És un programa desenvolupat des de l'any 1991 per al Departament de Salut que pretén la reducció de danys dels usuaris de drogues per via parenteral. Es porta a terme amb la col·laboració de farmàcies i CAP amb l'objectiu de prevenir infeccions d'VIH, VHB i VHC associades als hàbits de consum injectat.

CADO- Centre d'Atenció a les drogodependències d'Osona

És un centre i servei de reducció de danys que s'adreça a persones consumidores de drogues. L'objectiu és reduir al màxim els problemes per a la salut física i psicosocial d'aquestes persones i motivar i facilitar l'accés al tractament.

CSMIJ- Centre de salut mental infantojuvenil

És un centre que ofereix atenció especialitzada a infants i adolescents de 0 a 18 anys amb problemes de salut mental i/o addiccions des d'una perspectiva multidisciplinària i comunitària.

Prescripció social lligada a la subdirecció de dependències

Es tracta d'un programa de salut comunitària pel qual el personal sanitari d'atenció primària poc receptar 'actius de salut' consistents en activitats físiques, socials o culturals, que es fan en l'entorn comunitari del pacient.

Referent de benestar emocional i salut comunitària al CAP

Es tracta d'una nova figura professional de salut comunitària ubicada als CAPs. Realitza activitats grupals i comunitàries per fomentar el benestar emocional de la població.

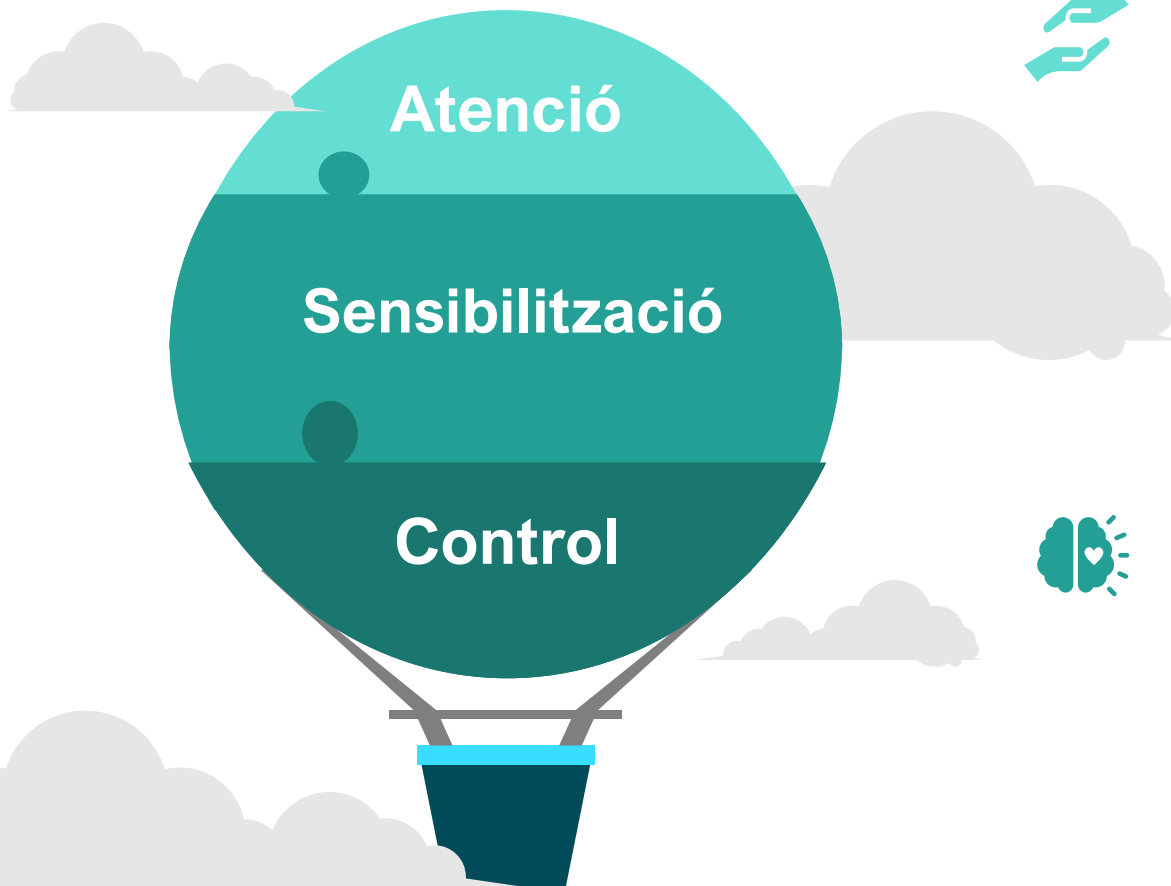
5. Pla d'acció 2023-2027

Aquest apartat recull el pla d'acció en prevenció de drogodependències que es desplegarà entre 2023 i 2027 a Manlleu.

Les accions han estat proposades, debatudes i prioritzades per la comissió tècnica del Pla Aterra.

El Pla consta de 17 accions classificades en quatre àmbits:

- Lideratge i coordinació
- Detecció, atenció i recuperació
- Sensibilització per a la prevenció
- Control de l'oferta i del consum

Pla Aterra 2023-2027 de Manlleu

Lideratge i coordinació

1. Designació d'un/a referent de Promoció de la salut amb suport tècnic al Departament de Salut Pública.
2. Formació de personal educador i comunitari.

Detecció, atenció i recuperació

3. Seguiment i difusió dels resultats del DESKcohort
4. Ampliació de la cobertura del Programa Salut i Escola
5. Punt d'atenció i orientació gratuïta sobre addiccions
6. Consolidació de la figura referent de benestar emocional
7. Protocol de prevenció, detecció i intervenció de drogues a centres educatius de secundària.
8. Programa Alternatiu a la Sanció Administrativa (PASA).

Sensibilització per a la prevenció

9. Sensibilització sobre els perjudicis de les pantalles de 0-3 anys.
10. Sondeig a alumnat sobre temes d'interès en addiccions
11. Programa de sensibilització sobre addiccions a alumnat i famílies
12. Punts Energy Control i de Servei responsable.

Control de l'oferta i del consum

13. Consens de normes d'ús del mòbil als centres educatius
14. Projecte Entorns sense fum
15. Implicació dels establiments en la venda responsable
16. Estratègia contra l'abús de medicaments
17. Reforç de l'acció policial en el control del tràfic de drogues.

Àmbit	Índex d'accions	Agents que lideren	
		Salut Pública i Consum	Altres agents
Lideratge	1. Designació d'un/a referent de Promoció de la salut amb suport tècnic al Departament de Salut Pública.	✓	
	2. Formació de personal educador i comunitari	✓	
Detecció, atenció i recuperació	3. Seguiment i difusió dels resultats del DESKcohort	✓	DESKcohort
	4. Ampliació de la cobertura del Programa Salut i Escola	✓	ABS Manlleu
	5. Punt d'atenció i orientació gratuïta sobre addiccions		SPOTT-Osona
	6. Consolidació de la figura referent de benestar emocional	✓	CAP Manlleu
	7. Protocol de prevenció, detecció i intervenció de drogues a secundària.	✓	Educació
	8. Programa Alternatiu a la Sanció Administrativa (PASA).		Serveis Socials Consell Comarcal
Sensibilització per a la prevenció	9. Sensibilització sobre els perjudicis de les pantalles de 0-3 anys.	✓	Educació
	10. Sondeig a alumnat sobre temes d'interès en addiccions	✓	Educació
	11. Programa de sensibilització sobre addiccions a alumnat i famílies	✓	Educació
	12. Punts Energy Control i de Servei responsable.	✓	
Control de l'oferta i del consum	13. Consens de normes d'ús del mòbil als centres educatius		Educació
	14. Projecte Entorns sense fum	✓	Agència de Salut
	15. Implicació dels establiments en la venda responsable		Àrea de Fires i mercats
	16. Estratègia contra l'abús de medicaments	✓	CAP de Manlleu Farmàcies
	17. Reforç de l'acció policial en el control del tràfic de drogues.		Polícia Local

Correspondència entre accions i actors

Propostes d'acció	Consell Comarcal d'Osona	ABS	Centres educatius	Salut Pública Ajunt.	Serveis Socials Ajunt.	Educació	Altres serveis de l'Ajunt.	Polícia Local	Mosso Esquadra	Agència Salut Pública Cat	Serveis sanitaris especialitzats	Entitats i empreses
1. Designació d'un/a referent de Promoció de la salut amb suport tècnic al Departament de Salut Pública.				✓								
2. Formació de personal educador i comunitari	✓			✓						✓	✓	
3. Seguiment i difusió dels resultats del DESKcohort			✓	✓		✓						✓
4. Ampliació de la cobertura del Programa Salut i Escola		✓	✓	✓								
5. Punt d'atenció i orientació gratuïta sobre addiccions	✓			✓								
6. Consolidació de la figura referent de benestar emocional		✓		✓								
7. Protocol de prevenció, detecció i intervenció de drogues secundària.	✓	✓	✓	✓		✓						
8. Programa Alternatiu a la Sanció Administrativa (PASA).	✓				✓			✓				
9. Sensibilització sobre els perjudicis de les pantalles de 0-3 anys.	✓			✓		✓						
10. Sondeig a alumnat sobre temes d'interès en addiccions			✓	✓		✓						✓
11. Programa de sensibilització sobre addiccions a alumnat i famílies	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓			✓
12. Punts Energy Control i de Servei responsable.				✓								✓
13. Consens de normes d'ús del mòbil als centres educatius	✓		✓			✓						✓
14. Projecte Entorns sense fum		✓		✓						✓		✓
15. Implicació dels establiments en la venda responsable				✓			✓					✓
16. Estratègia contra l'abús de medicaments		✓		✓	✓							✓
17. Reforç de l'acció policial en el control del tràfic de drogues.								✓	✓			
TOTAL ACCIONS RELACIONADES	7	6	6	14	4	7	4	5	4	5	1	7

Correspondència entre accions i tipus d'addiccions

Accions	Pantalles (jocs, apostes, xarxes socials...)	Drogues il·legals (cànnabis, cocaïna...)	Alcohol	Tabac i vàpers	Psicofàrmacs	Begudes excitants
1. Designació d'un/a referent de Promoció de la salut amb suport tècnic al Departament de Salut Pública.	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. Formació de personal educador i comunitari.	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. Seguiment i difusió dels resultats del DESKcohort.	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. Ampliació de la cobertura del Programa Salut i Escola.	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. Punt d'atenció i orientació gratuïta sobre addiccions.	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. Consolidació de la figura referent de benestar emocional.	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. Protocol de prevenció, detecció i intervenció de drogues a centres educatius de secundària.	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8. Programa Alternatiu a la Sanció Administrativa (PASA).		✓	✓			
9. Sensibilització sobre els perjudicis de les pantalles de 0-3 anys.	✓					
10. Sondeig a alumnat sobre temes d'interès en addiccions.	✓	✓	✓	✓	✓	✓
11. Programa de sensibilització sobre addiccions a alumnat i famílies.	✓	✓	✓	✓	✓	✓
12. Punts Energy Control i de Servei responsable.		✓	✓			
13. Consens de normes d'ús del mòbil als centres educatius.	✓					
14. Projecte Entorns sense fum.				✓		
15. Implicació dels establiments en la venda responsable.			✓	✓		
16. Estratègia contra l'abús de medicaments.					✓	
17. Reforç de l'acció policial en el control del tràfic de drogues.		✓				
TOTAL ACCIONS RELACIONADES	11	12	12	11	10	9

Correspondència entre accions i Perfils destinataris + Dimensions d'actuació

Propostes d'acció	Infantesa i adoles- cència	Juventut	Adultesa	Vellesa	Lideratge i coordinació	Detecció, atenció i recuperació	Sensibilit- zació per a la prevenció	Control de l'oferta i del consum
1. Designació d'un/a referent de Promoció de la salut amb suport tècnic al Departament de Salut Pública.	✓	✓	✓	✓	✓			
2. Formació de personal educador i comunitari.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
3. Seguiment i difusió dels resultats del DESKcohort.	✓	✓					✓	
4. Ampliació de la cobertura del Programa Salut i Escola.	✓					✓	✓	
5. Punt d'atenció i orientació gratuïta sobre addiccions.	✓	✓				✓	✓	
6. Consolidació de la figura referent de benestar emocional.	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
7. Protocol de prevenció, detecció i intervenció de drogues a centres educatius de secundària.	✓				✓	✓	✓	✓
8. Programa Alternatiu a la Sanció Administrativa (PASA).	✓					✓		✓
9. Sensibilització sobre els perjudicis de les pantalles de 0-3 anys.	✓						✓	
10. Sondeig a alumnat sobre temes d'interès en addiccions.	✓						✓	
11. Programa de sensibilització sobre addiccions a alumnat i famílies.	✓		✓				✓	
12. Punts Energy Control i de Servei responsable.		✓					✓	
13. Consens de normes d'ús del mòbil als centres educatius.	✓						✓	✓
14. Projecte Entorns sense fum.	✓	✓	✓	✓			✓	✓
15. Implicació dels establiments en la venda responsable.		✓	✓	✓			✓	✓
16. Estratègia contra l'abús de medicaments.				✓				✓
17. Reforç de l'acció policial en el control del tràfic de drogues.		✓	✓					✓
TOTAL ACCIONS RELACIONADES	13	9	7	6	3	6	13	8

1. Designació d'un referent amb suport tècnic en la promoció de salut. Descripció

Justificació

Els ajuntaments tenen competències concretes reconegudes de protecció i vigilància de la salut pública. La promoció de la salut és un àmbit genèric no regulat però igualment important per fomentar la salut individual i col·lectiva i impulsar l'adopció d'estils saludables. La no regulació implica, sovint, una menor dotació de recursos específics per desplegar aquesta funció.

Actualment, l'àrea de Salut Pública i Consum de l'Ajuntament de Manlleu compta amb una única tècnica de salut, motiu pel qual no és possible desplegar les accions de promoció de la salut amb la intensitat desitjada. El reforç de la promoció de la salut com a línia d'acció política només es pot aconseguir amb personal tècnic amb disponibilitat específica per a aquesta funció.

Descripció

L'acció consisteix en contractar personal tècnic/a especialitzat en promoció de la salut pública, per reforçar el lideratge de les accions de promoció de salut de l'Àrea de Salut Pública i Consum de l'Ajuntament. Aquest nou tècnic/a coordinarà les accions del present Pla Aterra 2023-2027 i donarà suport a la tècnica referent de Salut Pública.

Aquesta contractació es realitzarà a partir de la licitació d'una empresa capacitada que compleixi els criteris de selecció.

No es preveu, doncs, que la introducció d'aquest suport tècnic en l'àrea de Salut Pública suposi, al menys els primers anys, una ampliació de l'estructura orgànica de l'Ajuntament de Manlleu.

Agents impulsors

Responsable principal:

- Salut Pública i Consum

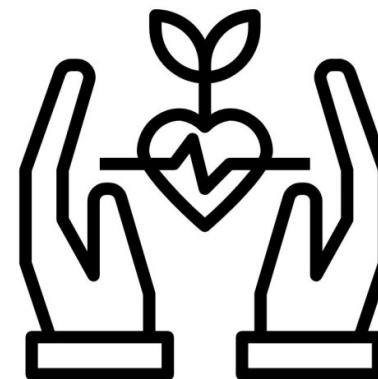

Objectius

- Reforçar el lideratge i implementació de les accions de promoció de la salut.
- Reforç del lideratge i coordinació del Pla Aterra.

Info relacionada

Font: Promoció de la salut. Ajuntament de Manlleu

1. Designació d'un referent amb suport tècnic en la promoció de salut. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

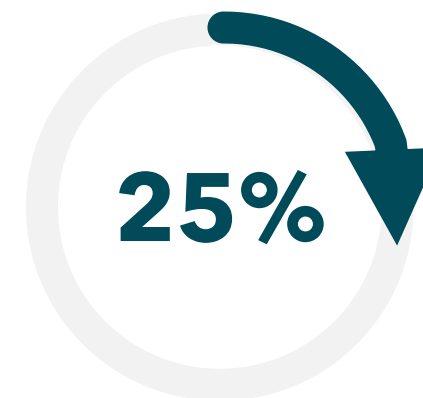

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Contractació del suport tècnic	✓ Fet	2023
Gestió de la continuïtat de la contractació del suport tècnic	○ No realitzat	2024
Coordinació d'accions del Pla Aterra	○ No realitzat	2023-2027
Execució directa d'accions del Pla Aterra	○ No realitzat	2023-2027

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	No	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	Sí	Àrea de Salut Pública i Consum

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Percentatge d'accions del Pla Aterra executades	Avaluació final del Pla Aterra

2. Formació de personal educador i comunitari. Descripció

Justificació

El fenomen de les addiccions i dels consums de risc és altament canviant. Sorgeixen noves substàncies, tecnologies, formes de comercialització i consum.

Aquesta ràpida transformació implica la necessitat de crear mecanismes de formació i actualització permanent dels agents que estan en contacte amb els col·lectius de major risc i que desenvolupen una funció directa o indirecta de detecció, sensibilització, prevenció o derivació als serveis especialitzats.

Descripció

L'acció consisteix en organitzar, durant els anys de vigència del Pla Aterra 2023-2027, accions formatives de diferent format per als agents educadors i comunitaris que tenen a Manlleu una funció de prevenció, sensibilització o detecció de consums de risc i addiccions.

Les accions formatives combinaran diferents formats i s'aniran concretant a partir de les propostes de la comissió tècnica del pla. Així, es preveuen:

- Intercanvis de formació i maneres de fer entre els membres de la comissió tècnica.
- Formacions per part de serveis especialitzats de la comarca (ie. CADO, SPOTT...)
- Formacions online i presencials
- Formacions proporcionades per altres institucions, com Diputació de Barcelona.

Agents impulsors

Responsable principal:

- Salut Pública i Consum

Col·laboradors:

ABS
Serveis Socials
Agència de Salut Pública
SPOTT-Osona
CADO

Objectius

- Proporcionar als agents comunitaris i educadors una formació adequada per fer les funcions de detecció, prevenció i derivació en addiccions.
- Crear coneixença entre els agents educatius i comunitaris que actuen a Manlleu, per facilitar la coordinació entre ells.
- Crear vincle entre els agents educatius i comunitaris i els serveis especialitzats en addiccions.

Info relacionada

ACCIÓ FORMATIVA

Passió i addicció en els videojocs i els jocs d'atzar

Àmbit promotor de formació: Gerència de Serveis Socials
Requisits: No requereix cap requisit previ
Nombre de participants: Mínim 15 | Òptim 20 | Màxim 22
Canal: Presencial
Durada: 20,0 h | Presencial 20,0 h | Videoformació 0,0 h | Treball en línia 0,0 h
Modalitat: curs

BAF

Font: Centre de Recursos i Accions formatives per a Ajuntaments de Diputació de Barcelona

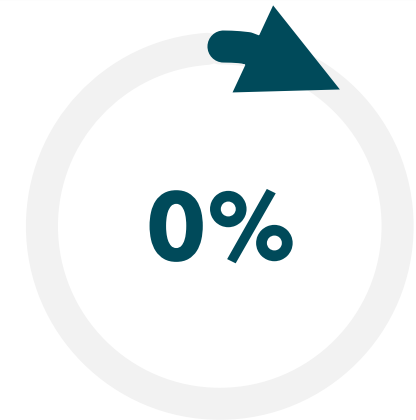
2. Formació de personal educador i comunitari. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Selecció de les accions formatives	○ No realitzat	2023-2027
Organització de les accions formatives	○ No realitzat	2023-2027
Realització de les accions formatives	○ No realitzat	2023-2027
Avaluació de les accions formatives	○ No realitzat	2023-2027

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	Sí	Àrea de Salut Pública i Consum
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	No	

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Nombre d'accions formatives realitzades	Salut Pública i Consum
Nombre d'hores totals del conjunt d'accions formatives	Salut Pública i Consum
Nombre de persones diferents que han participat a les formacions	Salut Pública i Consum
Nombre de formadors que han participat en les formacions	Salut Pública i Consum

Tenir informació estadística dels comportaments i necessitats relacionats amb la salut dels adolescents i joves permet detectar tendències de canvi. Aquesta informació pot ser de gran utilitat per planificar accions i posar en marxa programes que s'adaptin a les necessitats d'aquest grup d'edat per prevenir les drogues i socioaddiccions a Manlleu.

L'acció consisteix en fer un seguiment de forma periòdica de la informació i resultats del projecte DESKcohort i l'Enquesta de 4t d'ESO per tal d'obtenir dades objectives relacionades amb les drogues i veure l'evolució temporal dels adolescents de Manlleu.

Salut Pública de Diputació de Barcelona

- Obtenir dades objectives de prevalences i consums de risc.
- Veure l'evolució temporal i possible impacte de les intervencions.
- Planificar i posar en marxa accions que facin front a les necessitats copsades.

3. Seguiment i difusió dels resultats del DESKcohort. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

Indicadors d'execució

Indicadors	Execució	Data
Cooperació amb l'equip DESKcohort per facilitar la recollida de dades.	▶ En curs	
Sol·licitud i cooperació amb Diputació de Barcelona per facilitar l'enquesta de 4t d'ESO.	▶ En curs	
Petició regular dels resultats de les enquestes.	▶ En curs	
Publicació i difusió àmplia dels resultats de l'enquesta	○ No realitzat	

Execució

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	No	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	No	

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Nº anys que s'ha realitzat l'enquesta DESKcohort	DESKcohort
Nº anys que s'ha realitzat l'enquesta de 4t d'ESO	Diputació de Barcelona
Nº anys que s'ha obtingut l'informe anual DESKcohort	DESKcohort
Nº anys que s'ha obtingut l'informe anual de l'enquesta de 4t d'ESO	Diputació de Barcelona
Nombre de publicacions al web de l'Ajuntament sobre els resultats.	Ajuntament de Manlleu

4. Ampliació de la cobertura del Programa Salut i Escola. Descripció

Justificació

Salut i Escola és un programa transversal entre el Departament de Salut i el Departament d'Educació que promou la col·laboració dels serveis de salut comunitària i els centres educatius de secundària. El programa realitza diverses accions de promoció de la salut, de prevenció de situacions de risc i d'atenció precoç. D'entre les iniciatives més valorades del programa trobem la Consulta Oberta, un espai d'atenció directa adreçat a adolescents que s'ofereix dins els centres de secundària per part d'una infermera que es desplaça des del CAP. Els instituts expressen que es hores dedicades a realitzar la Consulta Oberta són insuficients per al volum de demanda i necessitat.

Descripció

El programa depèn del Departament de Salut i del Departament d'Educació per la qual cosa l'administració local no té competències directes sobre aquest recurs.

Per aquesta raó, l'acció consisteix en reclamar a les autoritats responsables del programa la necessitat d'incrementar la cobertura del programa. S'assumeix el compromís d'elaborar una carta conjunta entre la regidoria de Salut Pública, la direcció de l'ABS (Àrea Bàsica de Salut) i les direccions dels centres de secundària de Manlleu adreçada a les autoritats competents per tal de sol·licitar l'ampliació d'hores del Programa de Salut i Escola als centres de secundària de Manlleu. També es demanarà hores d'atenció per a l'alumnat de cicles formatius que assisteixen a l'institut en horari de tarda.

Agents impulsors

Responsable principal:

- Salut Pública i Consum
- ABS Manlleu

Col·laboradors principals:

- Centres de secundària

Objectius

- Apropar els programes i recursos a la població adolescent.
- Millorar el benestar biopsicosocial dels adolescents.
- Prevenir conductes de risc.
- Detectar precoçment situacions de vulnerabilitat.

Info relacionada

Font: Programa Salut i Escola (Cat Salut)

4. Ampliació de la cobertura del Programa Salut i Escola. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

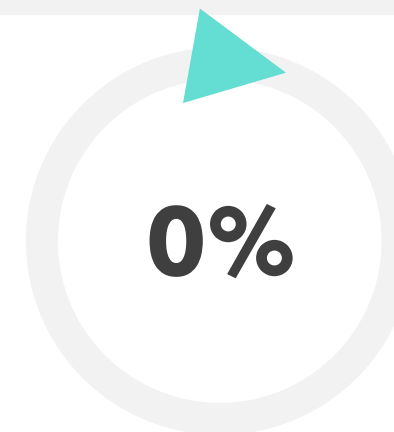

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Programació d'una trobada entre la direcció de l'ABS, l'Ajuntament i centres de secundària per explicar l'acció.	○ No realitzat	2023
Redacció, validació i enviament d'una carta dirigida al Departament de Salut sol·licitant l'ampliació d'hores del Programa de Salut i Escola	○ No realitzat	2023
Ampliació d'hores del programa de Salut i Escola als tres centres de secundària de Manlleu (en cas de ser acceptada la demanda)	○ No realitzat	2024-2027

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	No	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	No	

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Recepció de la carta de sol·licitud per part del CatSalut i el Departament d'Educació.	CatSalut i Departament d'Educació
Núm. d'hores d'ampliació assolides en el programa de Salut i Escola	CAP Manlleu

5. Punt d'atenció i orientació gratuïta sobre addiccions. Descripció

Justificació

Diversos indicadors assenyalen un empitjorament de la salut mental i del patiment emocional, especialment en els adolescents i joves de Manlleu. Disposar d'eines per gestionar el malestar emocional és una mesura preventiva als consums de risc i addiccions, així com de patologies de salut mental.

Tot i això, els servei sanitaris de salut mental es troben saturats i no poden fer aquesta tasca precoç.

D'altra banda, l'atenció psicològica a una consulta privada té un cost que condiciona l'accés d'una part de la població que no disposa dels recursos econòmics per fer-hi front.

Descripció

L'acció consisteix en ampliar el recurs d'atenció psicològica per la població adolescent i jove i les seves famílies

SPOTT-Osona ofereix un servei gratuït i descentralitzat d'atenció a menors d'edat amb problemes d'addicció a drogues i a les pantalles i de suport a les seves famílies. Actualment aquest servei ha ampliat la seva cobertura oferint servei d'atenció psicològica un cop per setmana a la seu de Vic.

D'aquesta forma, l'acció proposa donar a conèixer als adolescents de Manlleu i a les seves famílies aquest recurs de recent creació.

La difusió es farà implicant a tots els agents de salut i comunitaris amb contacte amb la població adolescent i jove i les seves famílies.

Agents impulsors

Responsable principal:

- SPOTT-Osona (projecte de Diputació de Barcelona, coordinat a Osona pel Consorci d'Osona de Serveis Socials)

Col·laboradors principals:

- Salut Pública i Consum

Objectius

- Millora de la capacitat dels joves per comprendre les seves emocions i gestionar-les.
- Prevenció de consums de risc.

Info relacionada

L'SPOTT OSONA és un projecte de descentralització de les línies d'atenció a menors d'edat amb problemes d'addicció a drogues i a les pantalles i de suport a les seves famílies.

Com arribar-hi
Vicjove - Oficina Jove Osona
Telèfon: 938 891 767 - 625 245 332
Horari: Dilluns de 9 h a 14 h
Adreça: Carrer del Babes Margallès, 15. 08500 Vic, Barcelona
Correu electrònic: globov@casosona.cat

OSONA SPOTT

Atenció a menors d'edat amb problemàtica d'addicció a drogues i/o pantalles, i suport a les seves famílies

T'ESCOLTEM
T'INFORMEM
T'AUREM
T'ACOMPANYEM

Diputació Barcelona
Àrea d'igualtat i sostenibilitat social

Centre de Prevenció i Intervenció en Drogadependències SPOTT
Telèfon: 934 522 840
Horari: de dilluns a divendres de 9 h a 20 h
Adreça: Sant Honorat, 5. 08002 Barcelona
spotmibba.cat
diba.cat/spot

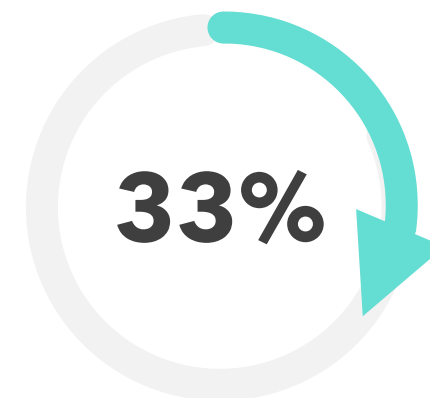
5. Punt d'atenció i orientació gratuïta sobre addiccions. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Conveni de creació d'un punt d'assessorament psicològic a Vic	✓ Fet	2023
Difusió del nou punt d'atenció psicològica a la població diana	○ No realitzat	2023
Sosteniment del servei gratuït	○ No realitzat	2023-2026

Recursos

Avaluació resultats

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	No	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	No	

Indicadors de resultat	Font
Hores anuals d'atenció del servei	SPOTT-Osona
Nombre de sessions d'atenció psicològica realitzades anualment a població de Manlleu.	SPOTT-Osona
Satisfacció de les persones ateses amb el servei.	SPOTT-Osona

6. Consolidació de la figura referent de benestar emocional. Descripció

Justificació

L'actual Pla de Salut de Catalunya, així com el Pla interdepartamental de salut pública (PINSAP) fan una aposta ferma per la salut comunitària, incorporant als CAPS un equip multidisciplinari que inclou, d'entre altres professionals comunitaris, la figura de referent de benestar emocional.

Les funcions d'aquesta nova figura són encara poc conegudes i reconegudes, per això es veu necessari incorporar una acció en aquest pla que doni valor i propici la consolidació del/la referent de benestar emocional del CAP de Manlleu.

Descripció

La consolidació de la figura referent de benestar emocional no depèn de l'Ajuntament, però aquest pot ser clau a l'hora de donar un rol actiu en aquesta figura, dotant-la de major protagonisme.

L'acció vol contribuir a visibilitzar a la població el rol d'aquesta figura en la promoció de la salut a partir de la difusió de les activitats que desenvolupa i els seus beneficis.

Així mateix, la referent de benestar emocional del CAP de Manlleu serà qui coordinarà, juntament amb l'àrea de Salut Pública, algunes de les activitats i iniciatives del present Pla Aterra i copsarà necessitats que es puguin donar durant l'execució del pla.

Agents impulsors

Responsable principal:

- Salut Pública i Consum
- CAP Manlleu

Objectius

- Major participació en les activitats que s'organitzen per part de la figura de referent de benestar emocional.
- Increment de tallers i activitats de sensibilització i prevenció d'addiccions liderades pel/la referent de benestar emocional.

Info relacionada

Font: Pla de Salut de Catalunya 2021-2025. Departament de Salut

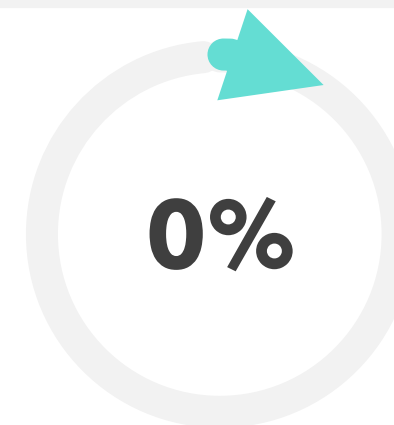
6. Consolidació de la figura referent de benestar emocional. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Planificació de les accions del Pla Aterra en coordinació amb la figura de referent de benestar emocional del CAP de Manlleu.	○ No realitzat	2023-2026
Col·laboració, des del Pla Aterra, en les accions de salut comunitària que desplegui el CAP de Manlleu.	○ No realitzat	2023-2026
Implicació del/la referent de benestar emocional en la comissió tècnica del Pla Aterra.	○ No realitzat	2023-2026
Difusió des de Salut Pública i Consum de les accions de salut comunitària en benestar emocional del CAP de Manlleu.	○ No realitzat	2023-2026

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	No	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	No	

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Número d'accions del Pla Aterra que es fan en coordinació amb el/la referent de Benestar Emocional del CAP de Manlleu.	Salut Pública i Consum
Nombre d'accions de promoció de la salut conjuntes entre Ajuntament i el/la referent de Benestar Emocional.	Comissió tècnica del Pla Aterra

7. Protocol de prevenció, detecció i intervenció de drogues a secundària. Descripció

Justificació

Facilitar eines als docents per saber detectar població de risc i intervenir de forma precoç és clau a l'hora d'abordar educativament comportaments relacionats amb l'experimentació de drogues que es poden donar a un centre educatiu.

Per altra banda, elaborar un protocol d'actuació comú a tots els centres de secundària permet coordinar els diferents recursos disponibles a nivell municipal i estandarditzar els circuits d'actuació.

Descripció

Manlleu va elaborar un protocol d'actuació als centres educatius que definia l'estratègia a seguir en cas de detecció d'un consum o tinença de drogues –tant dins com fora del propi centre. La falta d'un seguiment periòdic d'aquest protocol, i, en conseqüència, d'un difusió clara als nous equips docents ha propiciat un desconeixement progressiu de les pautes d'actuació en cas de detecció davant un consum de drogues. Aquesta acció pretén revisar el protocol elaborat en el seu moment i actualitzar-lo.

El disseny del protocol de prevenció, detecció i intervenció contemplarà: tipologia de consums, comportaments o situacions de risc i circuit d'actuació entre agents. Aquest treball d'actualització es definirà i consensuarà en una comissió tècnica formada pels equips directius dels centres de secundària, la referent del programa de Salut i Escola i professionals d'SPOTT. En la comissió, es concretarà el disseny i el paper de cadascú en la fase d'intervenció del protocol.

Agents impulsors

Responsable principal:

- Educació
- Salut Pública i Consum

Col·laboradors principals:

- Centres d'educació secundària
- SPOTT-OSONA
- CAP Manlleu
- Consorci d'Osona de Serveis Socials

Objectius

- Oferir un marc d'actuació als centres educatius davant situacions de consum o tinença de drogues.
- Implicar la comunitat educativa i reconèixer el personal del centre com agents de prevenció d'addiccions.
- Prevenir, detectar intervenir i minimitzar situacions de consum de risc en els centres educatius.

Info relacionada

Font: exemple de Protocol de detecció i actuació als centres de secundària de Vic.

7. Protocol de prevenció, detecció i intervenció de drogues a secundària. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

Indicadors d'execució

Indicadors	Execució	Data
Elaboració del document marc	✓ Fet	2015
Reunions de la comissió per a l'actualització del protocol	○ No realitzat	2023
Presentació i aprovació del protocol en el Consell Escolar Municipal	○ No realitzat	2023-2025
Presentació i formació dels claustres en el nou protocol.	○ No realitzat	2023-2025

Execució

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	No	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	No	

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Existència d'un protocol d'actuació	Consell Escolar Municipal
Número de casos detectats i derivats	Centres educatius de secundària
Satisfacció amb el protocol	Consell Escolar Municipal

8. Programa Alternatiu a la Sanció Administrativa (PASA). Descripció

Justificació

Els ajuntaments poden oferir a les persones menors d'edat sancionades per l'ordenança de civisme per consum d'alcohol o altres tòxics en espais públics una alternativa a la sanció econòmica.

Les mesures alternatives pivoten sobre l'eix educatiu i reparador. Les mesures alternatives permeten contribuir a reparar els danys causats, incentiva la transformació personal i reforça les competències personals. Així mateix, responsabilitzar els menors i els ofereix una oportunitat de canvi.

Descripció

El Programa Alternatiu a la Sanció Administrativa (PASA) és una intervenció socioeducativa per a joves menors sancionats per primera vegada per tinença o consum de drogues a l'espai públic. L'organització del Programa ASA s'estableix a partir de dues lògiques:

- El procediment administratiu: on participa la policia local que redacta la denuncia, l'instructor que rep la denuncia i inicia el procediment administratiu i el responsable tècnic de la implementació del PASA, qui es posa en contacte amb la persona infractora.
- Procés educatiu i reparador: el tècnic d'implementació deriva als casos a Serveis Socials de Manlleu, els quals estableixen un primer contacte amb la persona infractora i els seus responsables legals. A partir d'unes entrevistes inicials es consensua un pla personalitzat de treball (el nombre de sessions varia en funció de tipologia de la infracció, característiques individuals i grau de transformació). La finalització del procés conclou amb un informe de valoració de l'execució.

Agents impulsors

Responsable principal:

- Serveis Socials

Col·laboradors principals:

- Policia Local
- Tècnic d'intervenció comunitària del Consell Comarcal d'Osona

Objectius

- Fer un treball individualitzat de reparació amb els joves i els seus tutors
- Vetllar per danys, necessitats, obligacions i compromís de la persona sancionada
- Intervenir en situacions de risc detectades.
- Reforçar el vincle comunitari dels joves.

Info relacionada

Font: Guia de recomanacions per a la implementació del PASA. ASPCAT

8. Programa Alternatiu a la Sanció Administrativa (PASA). Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Reactivació del programa PASA, un cop redefinit el seu funcionament administratiu.	▶ En curs	2023
Informació sistemàtica del programa PASA als menors sancionats.	○ No realitzat	2023-2027
Contacte i entrevistes de Serveis Socials amb menors sancionats per establir un pla de treball reparador.	○ No realitzat	2023-2027
Realització i avaluació de les mesures reparadores portades a terme.	○ No realitzat	2023-2027

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	No	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	No	

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Núm. de persones menors sancionades per consum de tòxics.	Polícia Local
Núm. de participants en el PASA.	Serveis Socials
Núm. de participants que complementen amb èxit les mesures reparadores.	Serveis Socials

9. Sensibilització sobre els perjudicis de les pantalles de 0-3 anys. Descripció

Justificació

La societat actual té una exposició constant a les pantalles. Fer un ús abusiu de pantalles és un consum de risc.

Diversos estudis demostren que la sobreexposició a les pantalles en la petita infància (menors de cinc anys) suposa un empitjorament del desenvolupament del llenguatge i de la psicomotricitat dels infants, a més de reduir els vincles familiars.

Els professionals experts consultats per elaborar el present pla apunten a una normalització de l'entreteniment amb pantalles dels infants i una manca de consciència d'algunes famílies dels efectes nocius d'aquestes.

Descripció

Aquesta acció proposa realitzar una campanya de sensibilització sobre els efectes de les pantalles en la petita infància.

Es repartiran càpsules informatives en els moments d'entrada i sortida de les escoles bressol. Les infografies divulgatives tindran informació detallada de les conseqüències de les pantalles en el desenvolupament cognitiu dels infants i una sèrie de recomanacions per les famílies.

Per altra banda, es farà una difusió del servei d'assessorament del programa SPOTT i dels recursos que s'ofereixen a nivell municipal per tal de facilitar la vinculació de les famílies que puguin necessitar més informació.

Agents impulsors

Responsable principal:

- Salut Pública i Consum
- Educació

Col·laboradors principals:

SPOTT

Objectius

- Prevenir dels efectes de l'ús de pantalles en la petita infància
- Reduir les patologies associades a l'ús de pantalles a la petita infància
- Conscienciar a les famílies dels efectes nocius de l'exposició a les pantalles

Info relacionada

Font: Infografia informativa. SPOTT

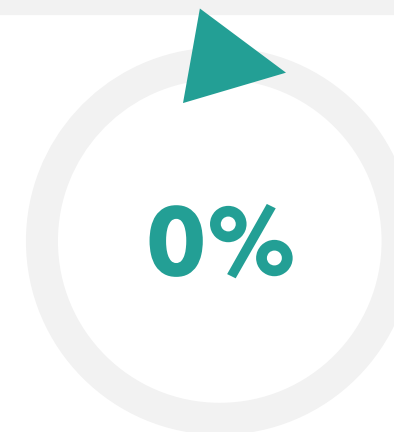
9. Sensibilització sobre els perjudicis de les pantalles de 0-3 anys. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Selecció o elaboració dels materials a difondre	○ No realitzat	2023
Selecció dels procediments i espais on es realitzarà la difusió	○ No realitzat	2023
Difusió de les càpsules de sensibilització segons la cronologia marcada	○ No realitzat	2023-2026
Valoració dels impactes assolits per part de les direccions i les AMPA de les escoles bressol.	○ No realitzat	2023-2026

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	Sí	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	No	

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Diversitat de materials difosos a les escoles bressol.	Escoles bressol
Valoració dels impactes assolits per part de les direccions i AMPA de les escoles bressol.	Escoles bressol AMPA Escoles bressol

10. Sondeig a alumnat sobre temes d'interès en addiccions. Descripció

Justificació

La diagnosi realitzada posa en manifest com sovint les activitats i tallers de prevenció d'addiccions que es fan en centres educatius no acaben d'encaixar amb l'interès de la població diana.

La percepció de l'administració local com un agent distant o la manca d'interès d'algunes de les activitats de sensibilització limiten el seu impacte potencial.

Per aquest motiu, es veu necessari trobar noves metodologies que augmentin l'impacte de les accions de sensibilització dirigides a l'alumnat.

Descripció

L'acció preveu una consulta coordinada entre tots els centres educatius de secundària, per tal de conèixer els temes concrets d'interès amb relació als consums de risc i les addiccions de l'alumnat de Manlleu.

Es preveu una enquesta en format digital i anònima, que es pugui fer en horari de tutoria, i que copsi:

- Temes d'interès.
- Metodologies que més agraden.
- Propostes de tallers i activitats amb relació als consums de risc.

L'enquesta serà analitzada i compartida amb els centres educatius i tots els agents que fan tasques de sensibilització en centres educatius (veure acció 11).

Agents impulsors

Responsable principal:

- Salut pública i consum

Col·laboradors principals:

- Educació
- Xarxampa
- Centres educatius

Objectius

- Renovació i innovació de les accions de sensibilització en consums de risc.

Info relacionada

Font: Alumnat d'ESO. La Salle Manlleu

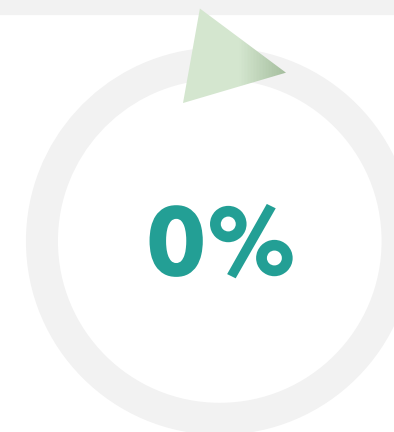
10. Sondeig a alumnat sobre temes d'interès en addiccions. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Disseny del format del sondeig	☐ No realitzat	2023
Enviament del qüestionari des dels centres educatius	☐ No realitzat	2023
Anàlisi i selecció dels temes prioritzats	☐ No realitzat	2023
Inclusió dels temes prioritzats en el Programa de sensibilització d'addiccions	☐ No realitzat	2023-2026

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	No	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	No	

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Núm. de qüestionaris recollits	Salut Pública i Consum
Socialització de l'informe amb la comissió tècnica del Pla Aterra	Comissió tècnica Pla Aterra
Valoració de la utilitat de l'informe de resultats.	Comissió tècnica Pla Aterra

11. Programa de sensibilització sobre addiccions a alumnat i famílies. Descripció

Justificació

Les accions de sensibilització sobre addiccions són efectives quan tenen un enfocament comunitari que implica els diferents agents i compta amb la participació dels beneficiaris.

Manlleu complementa l'acció educativa dels centres educatius a través del "Catàleg d'activitats per als centres educatius" on s'ofereixen diferents tallers relacionats amb la sensibilització de drogues, com ara: *Anem de Festa!*, *No em Ratllis!*, *Prevenició en el consum de Tabac*, *Què ens venen del tabac?* *Raps & Drugs*, *Taller de prevenició del consum*, *Taller preventiu "i si no..."*

Tot i així, la desarticulació de l'oferta de les activitats i la manca de participació de la població diana en la tria de les activitats podrien estar limitant el seu impacte i complementarietat.

Descripció

Aquesta acció proposa revisar l'oferta d'activitats i tallers que s'ofereixen al Catàleg d'activitats per als centres educatius amb l'objectiu de crear un programa articulat de sensibilització sobre addiccions adreçat a l'alumnat de primària, secundària i cicles formatius.

Per altra banda, s'elaborarà un programa familiar universal sobre habilitats educatives per a la prevenció de drogodependències.

Per tal de fer possible aquesta acció, les diferents àrees municipals que imparteixen els tallers es reuniran amb l'objectiu de consensuar les activitats i cercar fórmules per complementar-se millor.

El contingut i metodologia de les activitats del programa es dissenyarà prioritzant els interessos dels alumnes i famílies (vegeu l'acció 10).

Agents impulsors

Responsable principal:

Salut Pública i Consum
Educació

Col·laboradors principals:

Convivència
Policia Local
Mossos d'Esquadra
CAP Manlleu
Joventut
AMPAs

Objectius

- Major adaptació de les activitats a les necessitats i preferències de l'alumnat.
- Major aprofitament de les activitats de sensibilització de drogues del Catàleg d'activitats educatives per als centres educatius.

Info relacionada

Font: Catàleg d'activitats educatives per als centres educatius

11. Programa de sensibilització sobre addiccions a alumnat i famílies. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

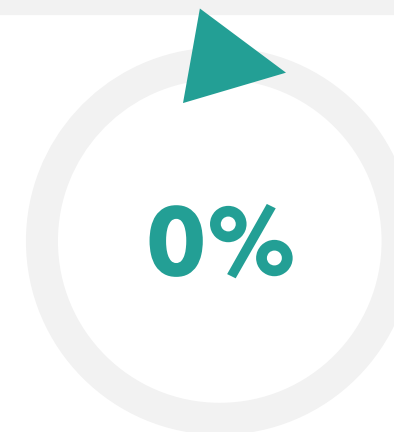

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Revisió conjunta entre tots els agents dels tallers de sensibilització a alumnes i a famílies sobre addiccions realitzats per les àrees municipals	○ No realitzat	2023
Nova proposta de programa de sensibilització sobre addiccions adaptada als resultats dels sondejos i articulada.	○ No realitzat	2023
Adaptació de la metodologia dels tallers i incorporació d'un sistema d'avaluació més participatiu amb els alumnes i les famílies.	○ No realitzat	2023
Execució del programa segons els nous continguts i metodologies	○ No realitzat	2023-2026

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	No	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	No	

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Existència d'un programa de sensibilització consensuat entre agents.	Educació
Núm. d'activitats anuals realitzades en el conjunt de centres educatius	Educació
Valoració de les activitats per part dels alumnes i els docents.	Educació

12. Punts Energy Control i de Servei responsable. Descripció

Justificació

Energy Control és un programa d'intervenció per a la reducció de riscos que es desenvolupa des de la proximitat a l'oci nocturn. El projecte consisteix en situar un estand informatiu en espais d'oci nocturn per oferir pautes preventives i de reducció de riscos a persones que consumeixen drogues, que hi estan en contacte o que organitzen activitats d'oci nocturn.

D'altra banda, el projecte "Servei responsable" és un programa de formació dirigit a bars i entitats que posen barres en festes locals, per promoure el consum responsable d'alcohol. Aquest programa s'ha aplicat anys anteriors en el Pla Aterra amb finançament del Fons Europeu.

Ambdós programes demostren la seva efectivitat, per ubicar-se en contextos on es produeixen consums de risc i treballar la col·laboració amb venedors d'alcohol.

Descripció

Aquesta acció pretén donar continuïtat a Manlleu a la metodologia experimentada amb el projecte "Servei responsable", aportant formació i un distintiu de qualitat als locals de Manlleu que apliquen bones pràctiques en la venda d'alcohol.

L'acció es reforçarà amb la contractació puntual d'estands informatius del projecte Energy Control. Així doncs, en els espais d'oci nocturn més susceptibles i a les festes o revetlles de més afluència s'ubicarà un punt on s'ofereixi informació, pautes preventives i de reducció de risc a les persones que utilitzen drogues o que estan en contacte amb elles. Els materials i les activitats dels punts es concretaran segons l'espai, característiques del públic assistent i esdeveniment en qüestió.

Agents impulsors

Objectius

Responsable principal:

- Salut Pública i Consum

Col·laboradors principals:

- Establiments d'oci nocturn

- Reducció de riscos en l'àmbit dels consums recreatius de drogues.
- Donar informació objectiva i útil de les substàncies que faciliti la presa de decisions.
- Aconseguir espais d'oci segurs i saludables.
- Implicació dels diferents agents involucrats en el sector de l'oci.

Info relacionada

Font: Exemple de carpa d'Energy Control

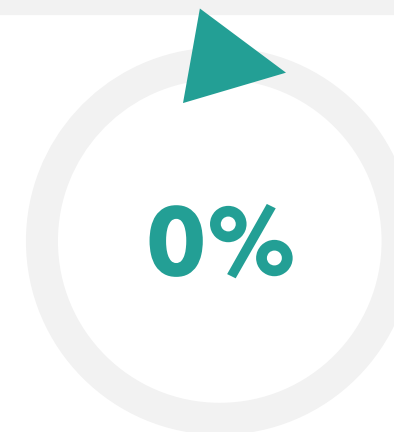
12. Punts Energy Control i de Servei responsable. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Cerca d'adhesions d'establiments al distintiu Servei responsable	○ No realitzat	2023
Dinamització d'accions previstes pel projecte Servei responsable	○ No realitzat	2023-2026
Presa de contacte amb el projecte Energy control	○ No realitzat	2023
Posada puntual d'estand d'Energy control	○ No realitzat	2023-2026

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	Sí	Salut Pública i Consum
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	No	

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Núm. d'establiments adherit a Servei responsable	Salut Pública i Consum
Núm. D'estands de Energy Control instal·lades	Salut Pública i Consum
Nombre anual aproximat de persones ateses des dels diferents punts	Salut Pública i Consum

13. Consens de normes d'ús del mòbil als centres educatius. Descripció

Justificació

Permetre l'ús del mòbil als espais educatius és un debat obert. Per una banda, es considera que no es pot negar l'ús dels dispositius electrònics ja que estan en el dia a dia dels alumnes i que, fins i tot, pot ser un recurs educatiu i didàctic d'interès. Però, per altra banda, la manca d'una regulació de l'ús del mòbil pot generar situacions de sobreexposició a les pantalles, incrementant els riscs d'addicions i altres conductes que poden derivar en manca de concentració dins l'aula, cyberassetjament, compres i jocs en línia, etc..

Per aquest motiu, es veu necessari consensuar una estratègia compartida entre els diferents centres educatius de Manlleu quant a l'ús del mòbil als centres educatius.

Descripció

Actualment, la normativa a aplicar en relació amb l'ús dels mòbils es deixa en mans dels centres educatius, els quals tenen autonomia per establir –o no– una regulació d'ús de mòbils i altres aparells tecnològics. En el cas de Manlleu, els tres centres on es realitza secundària no tenen la mateixa regulació quant a l'ús de pantalles.

Aquesta acció proposa posar en comú, en el Consell Escolar Municipal, les diferents experiències en relació amb les mesures aplicades d'ús del mòbil als diferents centres educatius de Manlleu. A partir de la prospectiva d'opcions i l'assessorament de professional d'SPOTT-Osona es consensuarà una mateixa línia de regulació de l'ús dels mòbils als diferents centres de secundària del municipi.

Agents impulsors

Responsable principal:

- Consell Escolar Municipal
- Educació

Col·laboradors principals:

- Centres educatius
- Xarxampa

Objectius

- Lluitar contra el ciberbullying
- Millora dels resultats acadèmics dels alumnes
- Reduir l'addicció a les pantalles

Info relacionada

Font: Pla mòbils. Departament d'Educació

13. Consens de normes d'ús del mòbil als centres educatius. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

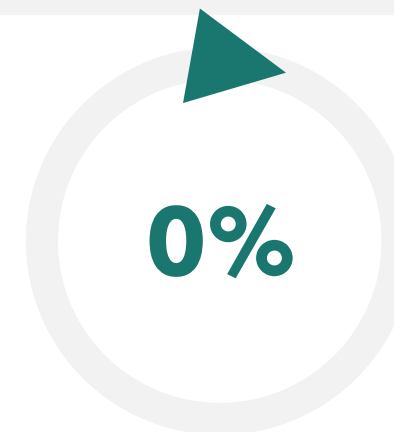

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Creació d'un punt de l'ordre del dia del Consell Escolar municipal per consensuar la regulació de l'ús dels dispositius mòbils	○ No realitzat	2023
Assessorament per part de professionals d'SPOTT en matèria de regulació dels mòbils als centres educatius	○ No realitzat	2023
Regulació compartida de l'ús del mòbil als diferents centres educatius de Manlleu	○ No realitzat	2024
Aplicació de la normativa en els projectes educatius de cada centre.	○ No realitzat	2024-2025

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	No	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	No	

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Aprovació d'un posicionament conjunt per part del Consell Escolar municipal.	Acta de la sessió
Adaptació dels projectes educatius de centre.	Centres educatius.

14. Projecte Entorns sense fum. Descripció

Justificació

El tabac és un dels consums de risc més estesos. La introducció de mesures preventives i legislatives de control del tabac ha contribuït a la reducció de l'exposició a ambients contaminants per fum de tabac.

Aplicar projectes com Entorns sense fum, de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, contribueix a la conscienciació i deshabituació del tabac, reduir l'inici del tabaquisme i protegir la població de l'exposició ambiental per tabac.

Descripció

Aquesta acció proposa renovar el projecte "Entorns sense fum", ja implementat en el passat. El projecte té una metodologia definida per l'Agència de Salut de Catalunya i s'adaptarà al context de Manlleu. Es preveu, concretament:

- Identificació i retolació visible dels Entorns sense fum. Es valora realitzar activitats participatives i socioeducatives amb la ciutadania, especialment amb infants, per pintar les delimitacions.
- Difusió del projecte als usuaris dels espais i a la població en general.

Així mateix, l'acció es complementarà amb tres iniciatives més:

- Implicació del CAP i farmàcies en la informació sobre diferents tractaments de deshabituació del tabac.
- Punts o activitats de sensibilització durant la setmana sense fum (del 25 al 31 de maig),
- Difusió del curs "Escape fum" -curs gratuït a persones que vulguin abandonar l'hàbit de fumar.

Agents impulsors

Responsable principal:

- Salut Pública i Consum
- CAP Manlleu

Col·laboradors principals:

- Agència de Salut Pública de Catalunya
- Farmàcies de Manlleu

Objectius

- Protegir la població de l'exposició ambiental per tabac.
- Sensibilitzar dels efectes nocius de l'hàbit tabàquic.
- Reduir la població fumadora a Manlleu.

Info relacionada

Deixa de fumar: tu hi guanyes

- A partir del 6 d'octubre
- Curs en línia de 5 sessions grupals
- 1 h cada setmana

Classes impartides per una infermera i per un infermer-psicòleg.

Els dijous de 19-20:00h

Curs en línia gratuït

Apunta-t'hi ja!

Inscripcions:

<https://forms.gle/pYeBbqVcm9bv5JA>

Àrea de Promoció Social i Personalitat, Salut Pública, Consum i Igualtat | Ajuntament de Manlleu

(m)

14. Projecte Entorns sense fum. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Renovació dels espais que seran Entorns sense fum	○ No realitzat	2023
Activitats de sensibilització dels efectes del tabac durant la setmana sense tabac	○ No realitzat	2023-2026
Difusió i realització del curs d'Escape Fum	▶ En curs	2023
Prescripció mèdica del tractament per deixar de fumar	○ No realitzat	2023-2026

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	Sí	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	No	

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Núm. d'espais declarats com Entorns sense fum	Salut Pública i Consum
Núm. d'activitats de sensibilització	Salut Pública i Consum
Núm. de participants en el curs d'Escape Fum	Salut Pública i Consum
Núm. de prescripcions al fàrmac de deshabituació del tabac.	CAP Manlleu

15. Implicació dels establiments en la venda responsable. Descripció

Justificació

Les facilitats de compra i accés a begudes alcohòliques afavoreix l'abús d'alcohol. Aquesta situació es veu en l'oci nocturn i festes populars, on està normalitzat el consum de borratxera.

Més enllà de la senyalització visible als establiments de venda i consum de begudes alcohòliques de la prohibició de subministrar i vendre-les a menors de 18 anys, es veu necessari ampliar la sensibilització i implicació del comerç i locals d'oci de Manlleu per fer una venda responsable.

Així mateix, aquesta acció vol reduir la venda i consum abusiu de begudes alcohòliques en festes populars i actes municipals.

Descripció

L'anterior Pla Aterra va impulsar el programa d'acreditació "servei responsable" en bars i altres establiments que complien amb els requisits del programa. Aquest va donar com a resultat un protocol de bones pràctiques de venda d'alcohol.

La present acció proposa adaptar aquest decàleg de bones pràctiques a un full de compromís que es repartirà als diferents establiments (comerços, bars i pubs) així com a les barres de les festes, fires i esdeveniments municipals on es venen begudes alcohòliques, per tal que en facin una venda responsable i moderada.

Per altra banda, es revisaran les accions de màrqueting i difusió de festes populars on hi ha venda d'alcohol, per evitar que el reclam es basi en aquest consum (per exemple la Festa del porc i la cervesa, Cantabars...).

Agents impulsors

Responsable principal:

- Àrea de Fires i mercats

Col·laboradors principals:

- Salut Pública

Objectius

- Foment del consum responsable d'alcohol en festes popular.
- Sensibilització als propietaris dels establiments on es venen begudes alcohòliques.

Info relacionada

Font: Cartell de la festa popular del Porc i Cervesa

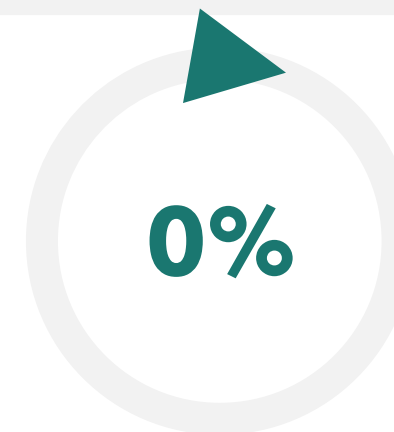
15. Implicació dels establiments en la venda responsable. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Adaptació del decàleg de bones pràctiques al format de full de compromís	○ No realitzat	2023
Distribució del full de compromís als locals i barres de festes popular	○ No realitzat	2023-2026
Revisió del màrqueting relacionat amb la venda d'alcohol en actes festius	○ No realitzat	2023

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	No	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	No	

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Existència d'un full de compromís	Salut Pública i Consum
Núm. de full de compromís distribuïts i signats	Àrea de Fires i mercats
Campanyes de difusió revisades en clau de reducció del consum d'alcohol.	Àrea de Fires i mercats

16. Estratègia contra l'abús de medicaments. Descripció

Justificació

La diagnosi de consums a Manlleu i les dades de l'Observatori de Salut a Catalunya posen en manifest un consum elevat de fàrmacs i especialment de psicofàrmacs en població gran.

L'atenció domiciliària a persones grans també permet detectar que moltes persones grans polimedicades tendeixen a acumular fàrmacs a casa, fet que facilita un consum inadequat d'aquests.

Descripció

Es proposa activar dues línies d'acció:

- Programa de seguiment amb sistemes personalitzats de dosificació (SPD): les farmàcies preparen setmanalment la medicació dels pacients segons la pauta mèdica establerta. El farmacèutic, revisa i condiona la medicació en un dispositiu blíster tancat de fàcil maneig propiciant que la dispensació sigui segura i efectiva.
- Degut a que la preparació i dispensació de blísters té un cost, Serveis Socials crearà una prestació de pagament o copagament als usuaris que per raons econòmiques no puguin accedir al Programa de seguiment de SPD.
- Foment d'alternatives als medicaments com ara la prescripció social. El personal sanitari del CAP de Manlleu receptarà actius de salut (activitats, programes, recursos, espais) creant una alternativa terapèutica a la medicina farmacològica.

Agents impulsors

Responsable principal:

- CAP de Manlleu
- Farmàcies
- Salut Pública

Col·laboradors principals:

Serveis socials

Objectius

- Millora del compliment de teràpies farmacològiques en la gent gran.
- Reforç cooperació entre CAP i farmàcies per la salut comunitària.

Info relacionada

Font: Col·legi de Farmacèutics de Catalunya

16. Estratègia contra l'abús de medicaments. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Activació de la prescripció social	▶ En curs	2022
Consens d'un sistema de cooperació entre CAP, farmàcies i Serveis Socials per racionalitzar el consum de fàrmacs en gent gran.	○ No realitzat	2023
Aprovació d'una prestació social per a la dispensació de blísters	○ No realitzat	2024
Posar en marxa la dispensació de blísters subvencionada	○ No realitzat	2024-2025

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	No	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	Sí	Serveis Socials

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Núm. De persones adherides al programa de seguiment de SPD	Farmàcies de Manlleu
Ajuts de Serveis Socials per adherir-se al programa SPD.	Serveis Socials
Nombre de farmàcies adherides al programa SPD	Farmàcies de Manlleu

17. Reforç de l'acció policial en el control del tràfic de drogues. Descripció

Justificació

La lluita contra el tràfic de drogues implica un enfocament integral que inclou mesures preventives i de reducció de danys, i paral·lelament, mesures repressives per fer front al seu tràfic.

En el darrer any, l'increment de l'activitat policial en l'àmbit de les drogues a Manlleu ha permès augmentar el nombre de sancions per tinença i venda de drogues. Així, l'any 2022, la Policia Local de Manlleu va incorporar com a prova pilot una unitat canina per detectar el consum i tinença de drogues a la via pública. Gràcies a això, ha augmentat molt la detecció de drogues a l'espai públic. Es veu necessari consolidar i continuar incorporant tècniques per identificar i desmantellar xarxes de cultiu i tràfic de drogues.

Descripció

Aquesta acció pretén continuar en la línia de reforç a l'activitat policial en l'àmbit de les drogues a Manlleu a partir de tres iniciatives:

- Consolidar la unitat canina dins el cos de policia local com una eina de suport permanent que, a banda de detectar substàncies, doni resposta a la percepció d'inseguretat de la ciutadania.
- Reforçar la detecció del cultiu de marihuana a Manlleu. La policia local, en col·laboració amb la distribuïdora elèctrica Endesa manté un conveni que permet detectar plantacions en espais tancats o indoor. Es preveu reforçar aquesta detecció amb un dron amb càmera tèrmica.
- Implicació en el programa alternatiu a la sanció administrativa (PASA)

Agents impulsors

Responsable principal:

- Policia Local de Manlleu

Col·laboradors:

- Mossos d'Esquadra

Objectius

- Identificar i desmantellar xarxes de tràfic de drogues.
- Oferir serveis d'ajuda a les persones afectades.

Info relacionada

Font Unitat canina de Manlleu. Twitter ajuntament de Manlleu

17. Reforç de l'acció policial en el control del tràfic de drogues. Seguiment

Última revisió: Febrer 2023

Indicadors d'execució

Execució

Indicadors	Execució	Data
Incorporar una unitat canina al cos policial de Manlleu	✓ Fet	2022
Coordinació amb l'empresa ENDESA per engegar pentinades periòdiques	✓ Fet	2022
Identificació de plantacions indoor i procediment	▶ En curs	2023-2025
Vínculació dels menors amb el programa PASSA	○ No realitzat	2023-2025

Recursos

Recursos necessaris	Necessitat	Àrea pressupost
L'acció requereix la creació de llocs de treball a la plantilla municipal?	No	
L'acció requereix contractacions temporals de personal?	No	
L'acció requereix inversions o despeses no recurrents?	Sí	
L'acció requereix inversions o despeses recurrents?	Sí	

Avaluació resultats

Indicadors de resultat	Font
Existència d'una unitat canina al cos de policia local	Polícia Local
Núm. de plantacions indoor identificades.	Polícia Local
Núm. de sancions per consum o tinença de drogues en la via pública	Polícia Local
Núm. De procediments administratius engegats per al PASSA	Polícia Local

Lideratge del Pla Aterra

L'èxit d'un pla rau principalment en el seu lideratge. Del lideratge depèn l'execució de les accions i la seva adaptació a circumstàncies canviants, la mobilització dels recursos necessaris i el sosteniment de les aliances.

El desplegament de les accions del Pla Aterra implica a múltiples actors de manera directa o indirecta: regidories de l'Ajuntament, el CAP de Manlleu, els centres educatius, els comerços i bars, les farmàcies...

Amb tot, el Pla ha de recolzar-se en un actor que assumeixi la funció de governança i coordinació del desplegament del conjunt d'accions del Pla al llarg de la seva vigència, prevista fins a 2027.

Aquesta funció d'impuls i seguiment del Pla recaurà en la Regidoria de Salut pública de l'Ajuntament, que és també qui ha liderat el procés de disseny del pla.

A continuació, enumerem les tasques que cobrirà el lideratge del Pla Local de Salut, assumit per Salut Pública des d'una vessant de governança col·laborativa:

Lideratge polític

A) Compromís i pacte polític sostingut entre els partits polítics

El Pla serà presentat a tots els partits amb representació a Manlleu,, intentant sumar el màxim d'adhesions per a la seva aprovació. Aprovar el Pla per unanimitat o, si més no, amb un recolzament ampli de les diferents forces polítiques dona més garanties de sostenibilitat del projecte al llarg de la seva vigència i davant de canvis de govern.

Durant la vigència del Pla, s'informarà a totes les forces polítiques del desenvolupament del Pla a través dels canals democràtics establerts.

B) Compromís i pacte sostingut dins de l'equip de govern

El/la representant polític de la regidoria de Salut Pública, vetllarà per traslladar en el sí de l'equip de govern les necessitats concretes de col·laboració de la resta de regidories per desenvolupar el Pla.

Lideratge tècnic

C) Dinamització de la Comissió Tècnica del Pla Aterra per fer el seguiment i colideratge de les accions.

Per facilitar el desplegament del Pla Aterra, es mantindrà la comissió tècnica que ha participat en el seu disseny. En aquesta comissió estan representats els agents responsables de liderar les diferents accions.

Aquesta comissió de seguiment hauria de reunir-se, com a mínim, un cop cada semestre, per passar revista a totes les accions i compartir en quin estat es troben, quines dificultats s'estan presentant, quins són els propers passos a realitzar, com es pot reforçar la complementarietat entre accions i actors, etc.

Aquesta comissió hauria de ser convocada per la regidoria de Salut Pública, assumint també la responsabilitat de fer actes d'acords d'aquestes comissions i actualitzar, a partir de la informació compartida, les fitxes d'execució de les accions.

D) Designació d'un referent de promoció de la salut amb suport tècnic que coordini el Pla Aterra des de Salut Pública

Tal com exposa l'acció 1, es proposa reforçar personal tècnic/a especialitzat en promoció de la salut pública, per recolzar el lideratge de les accions de promoció de salut de l'Àrea de Salut Pública i Consum de l'Ajuntament. Aquest nou tècnic/a coordinarà les accions del Pla Aterra 2023-2027 i donarà suport a la tècnica referent de Salut Pública.

Comunicació i transparència

E) Difusió continuada de les activitats i recursos existents contra les addiccions

La regidoria de Salut Pública, juntament amb Comunicació de l'Ajuntament, haurà de vetllar per aconseguir una difusió eficaç de les activitats i recursos que es desenvolupen a través del Pla Aterra.

Aquesta comunicació ha de contemplar diferents mitjans: escrits, visuals, orals; via xarxes socials digitals, web, butlletí informatiu, espais presencials, etc.

F) Transparència sobre l'execució i avaluació del Pla Aterra

Amb una periodicitat mínima anual, la regidoria de Salut Pública publicarà una actualització de les fitxes de les accions previstes en el Pla Aterra, on pugui veure's en quin estat d'execució es

troben i si hi ha canvis en la seva orientació o concreció prevista.

Cerca de recursos

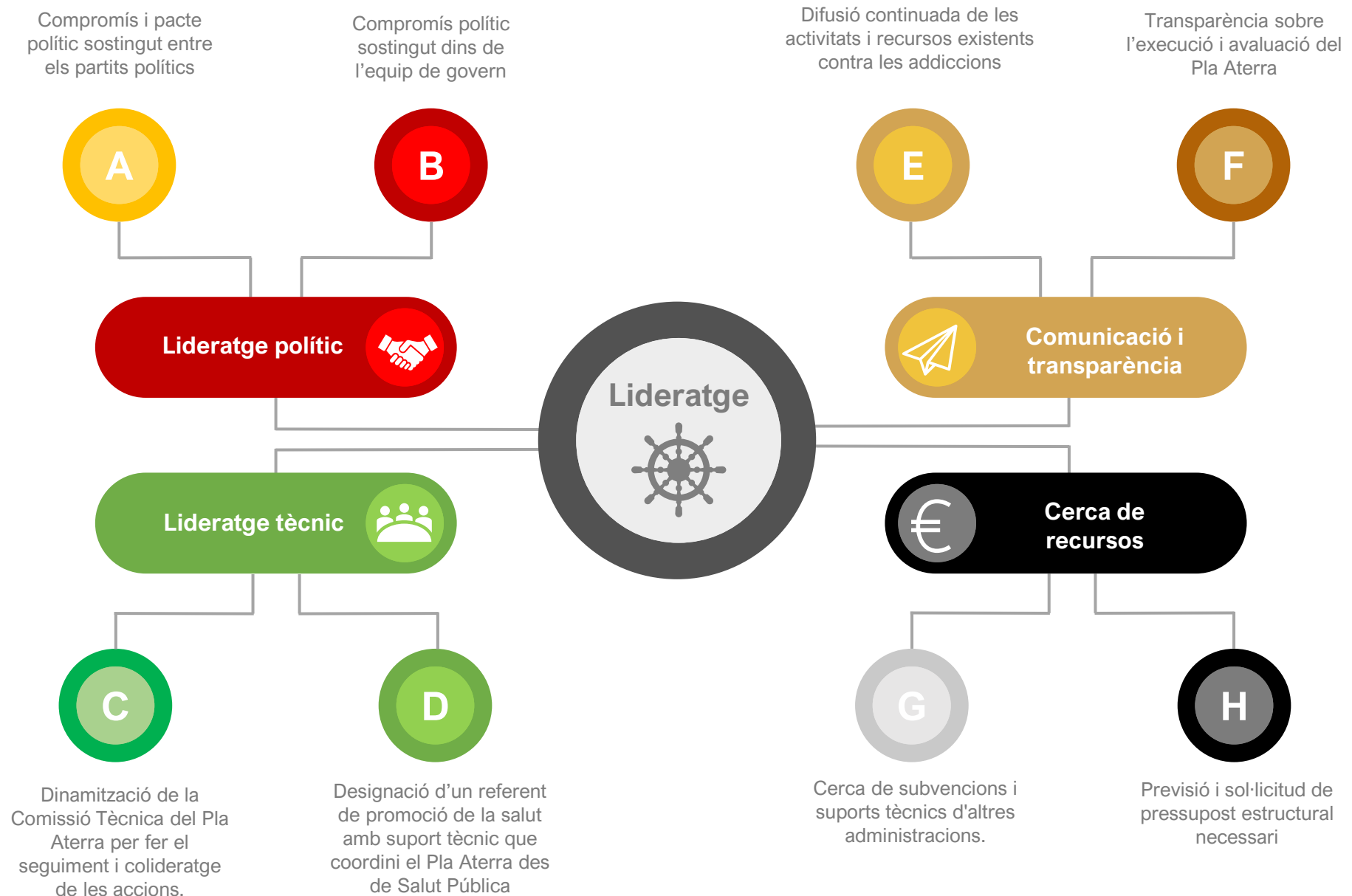
G) Cerca de subvencions i suports tècnics d'altres administracions

Una tasca continuada de l'Ajuntament i, especialment, de la regidoria de Salut Pública serà la cerca proactiva de subvencions i ajuts tècnics o materials d'altres organismes (per exemple, de la Diputació de Barcelona) per facilitar l'execució de les accions del Pla.

H) Previsió i sol·licitud de pressupost estructural necessari

De forma anual, i segons el calendari previst de desenvolupament de les accions, la regidoria de Salut Pública haurà d'explicitar les necessitats de pressupost estructural per desenvolupar el Pla. Part d'aquest pressupost estructural serà de la pròpia regidoria, mentre que una altra part correspondrà a altres regidories.

Lideratge del Pla Aterra

**Ajuntament
de Manlleu**